

Előfizetés:
 Egész évre 16 K
 Félévre .. 8 K
 Negyedévre 4 K
 Egy hónapra
 1 K 40 f

TELEFON: Szerkesztőség .. 65-91
 Kiadóhivatal és nyomda 65-92

A HIR

A szerkesztésért felelős: **BRAUN SÁNDOR** főszerkesztő
 Megjelenik minden reggel :: Kiadja A NAP Ujságvállalat

Egy szám
 2 Krajcár
 (4 fillér)
 Budapesten és
 a vidéken

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 9

I évfolyam BUDAPEST, CSÜTÖRTÖK, 1907 NOVEMBER 28 79. szám

A Hir 79-ik száma:

Az egyszakaszos

Megindult a vita a Házban.
 Kossuth védi az államcsinyt.
 Polónyi támad. Apponyi mossa
 kezét

POLÓNYI, az ál-vezér

Lengyel Zoltán A Hir-ben újra
 leleplezi a bukott minisztert. A
 kilépettek nem szolidárisak vele

Négymilliós örökségi pör

A beszámíthatatlan matróna ha-
 gyatéka. A kuriai elnök felesége
 is pöröl

Polónyinak vidéki esküdtzék kell

Nem bizik a budapesti polgá-
 rokban

A honvédkórház rejtelsei

A halálra kezelt honvédtizedes
 anyja nyilatkozik A HIR-ben

Liferálják a milliókat

A delegáció december huszadi-
 kán összeül Bécsben. Provizó-
 rium kell a kancellárnak

A külön bank nem vívmány

Beck báró leleplezi magyar kol-
 légait

Nem mindenható a cár!

Igy döntött a дума

Egy urinő tragédiája

Lázadás a milánói fegyházban

Nyolc riport

Távirat. telefon

Szomorú nap

A képviselőházba ma teljes diszszel be-
 vonult az egyszakaszos törvényjavaslat. Az
 ige testet öltött, a precedens immár meg-
 van a jövőnek akár Tisza Istvánjai, akár
 Kristóffyjai számára, hála legyen érte a
 kormánynak, amely igen ügyesen tudta le-
 szedni a tejfölt a horvát obstrukció áporo-
 dott lotyvadékaról.

Hogy a bevonulás disze még nagyobb
 legyen, maga Kossuth Ferenc állt fel és
 nagy beszédben védelmezte a kis politikai
 torzszülöttet is, meg a felemelt kvótát is.
 Csak védelmezte, mert megvédelmezni bi-
 zony nem tudta, még a saját legbensőbb
 párthívei is keserédes mosolygással hallgat-
 ták argumentálását, még a müellekesedés
 sem tudott valami olyan látszatot kelteni,
 ami felidézhetné volna az ugynevezett nagy
 miniszteri beszédek hangulatát. Szomorú
 nap volt ez a mai, mindenkinek az orra vér-
 zett, pedig vagy talán éppen mert — az
 ország torka véres.

Szomorú nap volt és szomorú beszéd.
 Mert bár félesztendő óta eléggé hozzászok-
 hatott az ország a kiegyezés minden árulá-
 sához, félhivatalos, hivatalos nyilatkozatok
 százával adták be mindnyájunknak, hogy
 „nem lehetett mást csinálni“, de így, hogy
 úgy mondjuk teljes diszszben, a törvényhozás
 előtt, a Ház plénuma előtt ma esett meg
 ez a keserves vallomás. Hogy egy kis frázis-
 sával éljünk: a mai nappal jut a történelem
 ítélszéke elé.

Ugy vagyunk már, mint az az ember,
 aki igazi kisértetet látott s azóta nem ké-
 pes többé semmitől megijedni. Elfásultak
 az idegeink. Láttuk átvedleni a nemzet re-
 ménységét, a függetlenségi tábor bús mam-
 melukhaddá, láttuk letörni és bécsi igába
 görbülni a nemzet vezéreinek hajdan oly
 büszke nyakát, hajdan oly kemény derekát,
 láttuk, hogy a bécsi praktika és az osztrák
 ármány hogyan ejti verembe azokat, akikre
 lelkes bizalommal, lángoló reménységgel
 bízta rá a nemzet ennek a földnek a jövőjét.
 Láttuk mindezt és borzalmakhoz keserve-
 sen hozzászokott szemünk már nem is tud
 káprázni, arculütesektől zugó fülünk nem is
 tud süketebbre tompulni, látva és halva a
 mai nap rettenetes valóságát: Kossuth Fe-
 renc védelmezi a kiegyezést.

Ezt a kiegyezést, a melynél rosszabbat
 még nem kötettek, sőt nem is terveztek hat-
 vanhét óta, amelyről maga a kormány kény-
 telen beismerni, hogy rossz, mert — nem le-
 hetett jobbat kicsikarni az osztráktól. Ezt a
 kiegyezést, amely megcsinálta a kvótával,
 a felemelt kvótával a junktimot, ezt a ki-
 egyezést, amelynek a kapcsán elsikkadt az
 önálló magyar bank, ezt a kiegyezést, a
 mely még annyit sem hoz, mint a hatvan-
 hetes kormányok által kötött kiegyezések,

hanem amit csak adhatott, azt mind oda-
 adta Ausztriának. Ezt a kiegyezést védel-
 mezte Kossuth Ferenc ma a képviselőház
 ülésén. És tompultan, fásultan hallgatta a
 parlament. Még müderü is volt, amikor a
 miniszter kijelentette, hogy aki ennél jobb
 kiegyezést tudna kicsikarni ma Ausztriától,
 annak szeretne a szemébe nézni. És nem
 emelkedett egy hang sem, — hiszen minden
 mindegy már, — amikor elhangzott a szo-
 fizma, a félig megdöbbenő, félig gyermek-
 ded álokoskodás, hogy a függetlenségi párt-
 nak nem lehet kifogása a kvóta felemelése
 ellen, mert a függetlenségi pártnak csu-
 p a n maga ellen a kvóta ellen van kifogása.

Elmondhatta Kossuth Ferenc mindezt
 a narkotizált, ájult képviselőháznak, — ta-
 lán még horvát nyelven is elmondhatta
 volna, annyira meg van dolgozva, annyira
 Bécs igájába van ma már hajtva a függet-
 lenségi párt. Talán csak a rossz lelkiismeret-
 retek fenekén vergődött ott egy és más gon-
 dolat — a régi, ma már frázissá vedlett
 igazságokból. Például az, hogy nem ilyen
 kiegyezést kellett volna „kicsikarni“ ennek
 a kormánynak Ausztriától, hanem az önálló
 vámterületet. Hogy nem a kvótaemelést kel-
 lett volna hamis okoskodásokkal megtá-
 mogatni, hanem ki kellett volna dobni min-
 den közös költséget a magyar állam háztar-
 tásából.

A mai nappal ott, a parlament színe
 előtt vált történeti valósággá, hogy a füg-
 getlenségi párt megtagadta elveit, elárulta
 programját, árván, magára hagyva Kos-
 suth Lajos zászlaját. És a mai nappal bizo-
 nyosodott meg, hogy Ausztriával és Bécs-
 csel szemben tehetetlenek vagyunk. Hogy
 az a többség, a melyet az önálló és független
 Magyarország kivívására küldött a nemzet
 a parlamentbe, csak úgy engedelmes, az ap-
 ját odaadó juhnyájja, mameluksereggé zül-
 lött le, mint hatvanhét óta minden többség.
 És hogy Bécs erején, akaratán, fortélyán
 megtörik a magyar törekvéseknek minden
 hulláma.

Milyen hamar végigjárták a nemzet-
 tel a kálváriát. Kezdték a bécsi békén a
 katonai kérdések kikapcsolásával, folytatták
 az adó és az ujoncok beszállításával, men-
 tek tovább az alkotmánybiztosítékok elsik-
 kasztásával, azután a legkeservesebb stá-
 ción, a függetlenségi párt meggyilkolásán
 keresztül eljutottak ehhez a kiegyezés-
 hez és a kvótaemeléshez. És jön ezután a
 házszabályrevízió és a létszámemelés.

Szomorú nap volt a mai, amelyen bevo-
 nult az egyszakaszos kiegyezés a törvény-
 hozás házába. Szomorú, kétségbeesett nap,
 annál rettenetesebb, mert sötét arca még söté-
 tébb jövőt ígér. Boruja csak még szomo-
 rubb napok előrevetett árnyéka.

A LEX-WEKERLE

Megkezdődött a szégyenzakas tárgyalása. Kossuth Ferenc védi a kiegyezési árulást. Polónyi nagy beszédet mondott. Apponyi a felekezeti békéről

Ködös, szürke volt a világ az ülés kezdetén. S mikor elpuffant az utolsó frázis, elhangzott az utolsó rendreutasítás, szóval mikor a hossza nyújtott ülés véget ért, a korán bealkonyodott téli nap sötétsége borult a Ház tájékára. Délelőtt tíz órától délután félőtig tartott a Ház mai ülése. Egész sereg érdekesség és érdektelenség, okosság és sületlenség, sok gazság és politikai pikantéria szorult bele ebbe a hosszú hatodfél órába

1.

Napirend előtt. A szélső baloldal első padsorában a mameluktáborból kilépett hívek közül szólásra jelentkezett Kecskemét ösz követe, a törhetetlen függetlenségi érzelmű Szappanos István:

— Szól kérvők a házszabályokhoz! — mondotta az ő kedves, kecskeméti dialektusával.

Visszautasította azokat a buta vádatokat, amelyeket a függetlenségi Lloyd klub mamelukjai lövöldöznek az igazi függetlenségi felé.

— Ne gyanusítsuk egymást, mondotta. Nem szövetkezünk mi a horvátokkal. Mi csak az igazi függetlenségi elveinket akarjuk érvényesíteni.

A Ház, illetve a szánalomramelőtő állfoglalású többség némán fogadta az ösz patriáreha védekezését, amelyből feljük süvített az elvtelenség, az elvmegtagadás nagy vádjá.

2.

Megkezdődött az egyszakaszos árulás tárgyalása. Földes Béla egyetemi tanár ismertette a törvényjavaslatot. Hivatalos negyvennyolcas lévén, természetes, hogy a közös bankot, közös vámterületet védelmezte. Negyvennyolcas, sőt általában magyar szempontból is olyan lehetetlenül beszélt, hogy az egyetemen kollégája, Mariska Vilmos professzor megbuktatta volna...

Akik szeretik a politikai pikantériákat, azoknak nem kellett finomabb mulatság, mint ami ezután következett: Kossuth Ferenc felszólalása az egyszakaszos kiegyezési árulás védelmében. Kossuth Lajos fia szárazon, siralmasan védelmezte a kiegyezést. Nem volt egy új érve, nem volt egyetlen szava, amelylyel hatást tudott volna elérni.

Végezetül kérésre fogta a dolgot Kossuth. A disszidenseket kérte, hogy ne obstruáljanak. Hogy obstruálnak-e a disszidensek, az majd elvállik. Annyi bizonyos, hogy azt nem tudtuk meg Polónyi Géza beszédéből, aki miután kipiszkálták a miniszteri székéből ellenálló szerepre adta. Viharvert fejét és a nagy pöre előtt kedve van meg ahhoz, hogy nagy beszédek mondjon. Felszólalása tagadhatatlanul érdekes volt. Mindig érdekes, ha a halottak megszólalnak.

3.

Mikor még szó sem volt a kiegyezési árulásról, kvótaemeléssel és a kormány egyéb csufságairól, még a tanítói törvény idején lépett ki a függetlenségi pártból Bozóky Árpád Apponyi kulturpolitikája miatt. Szombaton feltűnést keltő interpellációt intézett a kultuszminiszterhez. Késő délután négy órakor válaszolt Apponyi Albert az interpellációra. Mire a beszédét befejezte este lett. Ráborult a Házra a sötétség.

A képviselőház ülése

— 1907. november 27.

A Ház mai ülését tíz órakor nyitotta meg Justh Gyula elnök.

Napirend előtt

Szappanos István a házszabályokhoz szölt. Hazafias lelkesedésben élte át egész életét, ezek

után nem várhatta, hogy függetlenségi társai olyan váddal támadjanak rá, hogy: miért szövetkezett a horvátokkal? Uraim! Ne gyanusítsuk egymást! Visszautasítom a konspirálás vádjait.

Nagy György: Eppen úgy megvetjük a horvátokat, mint önök!

Farkasházy Zsigmond: Mi nem szövetkezünk a horvátokkal!

Szappanos István: Ne gyanusítsuk egymást. A pártkörből kiléptek nem érdemlik azt, mert magvát képezik az igazi függetlenségi pártnak. Nem akarnak obstruálni, csak az igazi függetlenségi programját megvalósítani. (Éljenzés.)

Rakovszky István elfoglalja az elnöki székét és visszavonja egy rendreutasítást, melylyel Polónyi Gézát a tegnapi ülésen illette.

Az egyszakasz, az egyszakasz

Az elnöki székét ismét Justh Gyula foglalta el.

Földes Béla, a közgazdasági bizottság előadója röviden ismerteti a kiegyezéssel szölo egyszakaszos törvényjavaslatot, amelyet elfogadásra ajánl.

Elnök: Jelenti, hogy Hoitsy Pál indítványt nyújtott be az egyszakaszos kiegyezési javaslat tárgyalásának idejére az üléseknek egy órával való meghosszabbítására. Az indítvány fölött a Ház a holnapi ülés végén egyszerű szavazással dönt.

Védőbeszéd az árulás mellett

Mondja: Kossuth Ferenc

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter: Az a visszaélés, amelylyel a horvát képviselők azt a jogot kezelik, amelyet a Házban bírnak, kényszerítette a kormányt arra, hogy az annyira fontos gazdasági kiegyezést egy szakaszba foglalja össze. Tiszteletreméltó aggodalmak támadtak az egyszakaszos javaslat ellen. Ezeket az aggodalmakat már volt alkalma elosztatnia. Most csak annyit mond, hogy a rendkívüli körülményekre való tekintettel ezt a javaslatot nemcsak el lehet fogadni, hanem elfogadni kötelesség. (Heylesítés a függetlenségi párton.) Részletesen ismerteti a kiegyezés komplexumát.

Polónyi Géza: Mi lesz a nagy gazdasági egységekkel?

Kossuth Ferenc: Az a válasza Polónyinak, hogy nem nagyon nehéz két miniszter között ellentétet fel-feloldani. Ő a maga részéről az 1917-en tul való gazdasági önállóság híve. Ha Polónyi kérdést intéz hozzá, ezzel szemben ő is egy kérdést állít a Ház elé: ki tudott volna jobb kiegyezést csinálni? Sokan a jelen kiegyezés helyett jobbnak tartanák a statuskvó fentartását. Meggyőződése szerint ez nem helyes álláspont. Ausztria a kiegyezés megkötésénél minden kezében álló fegyverrel szorította Magyarországot. Már-már ott tartottunk, hogy megüzenik a hitelháborút, amely Magyarországon annál is veszedelmesebb, mert itten még a kismemberek között is elterjedt az általános és eléggé el nem ítéhető dolog, hogy — váitókat irnak alá. Ismerteti még a kiegyezés „víványait”, végezetül a kiléptekhez szöli. Tudja, hogy ök igazi magyar szívüket, hamisítatlan függetlenségi érzésüket megtartották, de fájdalmas lesz majd az, hogy együtt kell lenniök a horvátokkal, hogy amikor ök nem-mel szavaznak, úgy fog szavazni Supilo Ferenc is.

Nagy György: Az igazhívő nem tehet arról, hogy hitetlenek is vannak a templomban! (Heylesítés a disszidensek sorában.)

Kossuth Ferenc: A kiléptek hazafias lelkiismeretére utal és elfogadásra ajánlja az egyszakaszos törvényjavaslatot. (Heylesítés a függetlenségi párton.)

Elnök: Tíz percre felfüggeszti az ülést.

Polónyi!

Szünet után

Polónyi Géza: Elitéli a horvátországi képviselők viselkedését, akik visszaélve jogaikkal, napról-napra újabb és újabb támadásokat intéznek a magyar állameszme ellen. Részletesen foglalkozik az egyszakaszos javaslattal. A forma maga is nagy sérelem a parlamentárizmus ellen. A javaslat többek közt hajózási adóról szöli, amely például kizárólag a magyar törvényhozás hatáskörébe vág. Már pedig a magyar törvény értelmében nemzetközi szerződés csak akkor válik törvénynyé, ha beikkelyeztetik. Ha a javaslat elfogadtatik, kérdés, mi lesz az 1906. évi III. törvénynek a nemzetközi szerződésekre vonatkozó intézkedéseivel. Tessék ezt jól megfontolni!...

Hoitsy Pál: Ne tanítson bennünket!

Polónyi Géza: Víványképp felhozzák azt a finom disztinkciót, hogy nem vámszövetséget, hanem szerződést kötöttek Ausztriával. Csakhogy a 61. szakasz úgy intézkedik, hogy a megegyezést részletesen kell tárgyalni. A most hozott „tör-

vény” be sem fog cikkelyeztetni. A közös bank-szabadság csak olyan feltétel alatt maradhat érvényben, ha a vámközösség „törvényhozás” által meghosszabbítottatik, — így áll ez törvényben. A bíró sem fog tudomást szerezni a „törvényről”, mely ki nem hirdettetett. Olyan Házat, mely tanácskozó és nem határozó, nem ismer.

Farkasházy Zsigmond: Rosszabb a dumánál! Még a dumának is több joga van! (Mozgás.)

Polónyi Géza: Helytelen és veszedelmes, alkotmányba ütközö precedens az, amit a kormány ezzel az egyszakaszos javaslattal véghezvitt. Beck báró osztrák miniszterelnök beszédéből is kimutatja, hogy ennél a kiegyezésnél rosszabb nem is lehetne. Nem jogosult a kormánynak az álláspontja, midön a kvótaemeléssel kiegyezés és a közös bank biztosításáért nyult az egyszakaszos forma törvényteleniségéhez. El kellett ezt mondania, tartozik evvel a 48-as pártnak!

Nagy Emil: Nem tartozik hozzá!

Polónyi Géza: Régebb idő óta tagja voltam, mint ön! Engem nem ajánlott senki! Nem kértem önt erre!

Nagy Emil: Én sem kértem önt!

Polónyi Géza: De igenis! (Nagy zaj.)

Nagy Emil: Nem igaz!

Polónyi Géza: De igenis! Hát ki jelentkezett nálam, amikor Szolnokon képviselő akart lenni! (Mozgás.)

Egy hang: Ez érdekes!

Polónyi Géza: Határozati javaslatot ad be, mely szerint mondja ki a képviselőház, hogy az önálló magyar jegybanknak 1911-re való felállítását elodázhatatlanul szükségesnek tekintti és ennek a kormány közreműködésével való előkészítése céljából egy 21 tagból álló külön bizottság kiküldését elrendeli. Kéri határozati javaslatának tudomásulvételét.

Háboru a felekezeti béke körül

Elnök: Félnégykor megállapítja a holnapi ülés napirendjét és a Ház áttér az interpellációkra.

Gróf Apponyi Albert közoktatásügyi miniszter: Válaszol Bozókynek a felekezeti béke tárgyában elmondott interpellációjára. Kijelenti, hogy a szerzetesi rendhez tartozó középiskolai tanárok működését külön rendeletek szabályozzák. A felekezeti jogegyenlőségen sérelem nem esik, mert téves az a ráfogás is, hogy ezeknek a tanároknak nem kell magyarul esküt tenniök. Az eskü kötelessége kiterjed a szerzetes tanítókra, még pedig ugyanarra, amelyet a többiek tesznek. Azt a vádat is emelik, hogy nem állnak állami felügyelet alatt. Ez sem felel meg a valóságnak. Fegyelmi tekintetben sem részesülnek előnyben a szerzetesi tanítók és tanítónők. Az a második kifogása Bozókynek, hogy a tanári állásokra való kinevezéseknél a római katolikusokat részesíti előnyben. Kijelenti, hogy a kinevezéseknél csak az arravalóságot tekintti. A népiszkolai kinevezéseknél azonkívül az illető vidék felekezeti viszonyait is tekintti. A középiskolákba kinevezett 16 tanárt, ebből 9 katolikus, 6 protestáns. Katolikus tanárokat tehát 3 százalékkal kevesebbet nevezett ki, mint a katolikusok százalékaránya. Ellenben a protestánsok 15 százalékkal több kinevezést kaptak. Csak a felsőbb leányiskoláknál és a polgári iskoláknál áll nagyobb arányban a katolikus tanárok száma. Kultuszpolitikáját lelkiismeretesen és mindenkiel elfogulatlanul gyakorolja, hogy az 1848: XX. t.-c. végrehajtását feléleszse azokkal szemben, akik kormányzásuk alatt ilyen irányban egy lépést sem tettek...

Felkiáltások: Bánffy!

Gróf Apponyi Albert: ... de akik elég vakmerők arra, hogy támadást intézzenek. Mindenkinek hazafiságára és jóakarására appellál s akkor a felekezeti béke megzavarása nem fog sikerülni, akik ilyen eszköztől sem riadnak vissza, hogy politikai céljukat elérjék.

Bozóky Árpád tiltakozik a néppárti padokból jövő vád ellen, hogy őt Bánffy...

Szmrecsányi György: Felbérelte!

Elnök: Ezért a kifejezésért rendreutasítom!

Bozóky Árpád: ... felbérelte. Ő meggyőződését követte. Vádjai alól a miniszter nem tisztázta magát.

A képviselők egy része ebben a pillanatban heves zajongásban tört ki. Többen Bozóky felé kiáltják:

— Üljön le!

Mezőfi Vilmos: Követeljük a szekularizációt!

Rakovszky István (Mezőfi felé): Zsidó!

Bozóky Árpád: A nagy zajban kijelenti, hogy tudomásul veszi a miniszter válaszát. A Ház is.

Az ülés negyed öt órakor véget ért.

Polónyi bíróküldést kér

Nem bizik a pesti esküdtekben

A nagy sajtópör tárgyalása elől Polónyi úgy akar kibújni, hogy bíróküldést kér a Kuriától. Azt mondja: maffia dolgozik ellene. Az ügyészség se bizik a fővárosi esküdtekben

Ide s tova egy esztendeje már, hogy Polónyi Géza, a bukott igazságügyminiszter, kénytelen-kelletlen megindította Lengyel Zoltán ellen a sajtópört. A letört ex-miniszter azóta egyebet se tesz, mint folyton krokodil-könnyeket hullat, hogy a pör soha se érje meg a főtárgyalást. Ámde, mit tesz isten! Dr. Kiss István vizsgálóbíró minden mesterkedés és fiskális raffinéria ellenére, a mult hetekben mégis csak befejezte a vizsgálatot. Azok, akiknek módjuk volt a tanuvallomásokba betekinteni, határozottan állítják, hogy Lengyel Zoltán összes vádjai *határozott bizonyítást* nyertek. Igaz az, hogy Polónyi *panamázott, igaz a Beke Erzsébet-féle zsarolási vád s az is igaz, hogy közérdekűnek jelzett felszólalásaiért, mint fővárosi bizottsági tag megfizettette magát.*

Ilyen körülmények között a budapesti esküdtszék elé állani, mely a városi ügyeket és viszonyokat jól ismeri, Polónyi részéről valóságos *halálugrás* lett volna. Az ügyvédi ravaszság és furfang nagymestere sokszor megcsinálta már ezt a saltomortálét. Láttuk azt a Splényi-, a Szávay-, a Füzes- és a gráci ügyben. Az ugrás nagy-szerűen sikerült. Polónyi mindig talpra esett. Most is bizonyosra vette mindenki, hogy ez a halálugrás be fog következni és tényleg be is következett. Hosszas, álmatlan éjszakák töprengésének eredményeképp, a bukott igazságügyminiszter a következő furfangos *esett* eszelte ki:

A héten *harminc* nyomtatott oldalra terjedő újabb beadványt nyújtott be dr. Kiss István vizsgálóbíróhoz. Farizeus okoskodással elmondja ebben, hogy egy szervezett banda áll vele szemben, amelynek kezében Lengyel Zoltán csak eszköz. A szervezett banda terrorizálja ellene a közvéleményt s *igy nem bízhatik abban, hogy a budapesti esküdtek ítélete ment lesz az elfogultságtól.* Kéri, hogy ügyének elbírálására a kir. Kuria az ország egy másik esküdtszékét delegálja.

Polónyi bíróküldési indítványa nagy szenzációt keltett a törvényszéken. Az esküdtszéki intézmény életbeléptetése óta nem volt még példa arra, hogy aki az igazságot keresi, mint panaszos, már előre *bizalmatlan* legyen az ellen a bíróság ellen, amelyhez *elégítéletért* folyamodott. Idáig csak a vádlottak szoktak bíróküldésért folyamodni. A ügy legérdekesebb része még csak ezután következik.

Dr. Kiss vizsgálóbíró a csalafinta előterjesztést közölte a budapesti királyi ügyészséggel, amely csodálatos módon kötélnék állott. Szinte érthetetlen az az indítvány, amelyben az ügyészség Polónyi kérelmét *támogatja.* A hozzájárulás így szól:

A BUDAPESTI ÜGYÉSZSÉGTŐL

Miután a sértett Polónyi Géza állítása a tényekkel megegyezik, a kérelem teljesítéséhez hozzájárulok.

SÉLLEY S. K.
FÜGYÉSZ-HELYETTES.

A budapesti ügyészség tehát maga sem bizik a budapesti esküdtek igazságos elfogulatlanságá-

ban. Csodálatos, hogy azért mégis nyakra-főre igénybe veszi ítéletüket a szocialista izgatási pörökben. Megérhetjük, hogy nemsokára e pörökben is maga az ügyészség fog bíróküldést kérni.

Polónyi Géza ezek szerint látja, hogy elvesztett ügye van. Most kézzel-lábbal kapálódzik valami kivezető ut kifundálásán. Bíróküldést kér. Akinek a becsülete tiszta, annak teljesen mindegy, hogy mely bíróság bírálja el igazát. Polónyi haditervét a vak is látja. A Házban úgy tünteti fel magát, mint az ellenzék vezérét s ezzel akarja a kormánytól, a Kuriától *kirevolverezni*, hogy olyan esküdtszék adjanak neki, amelynek elnökét ő nevezte ki. Pótigazságügyminiszterkedik s mindezt eddig tűrte a kormány.

Nem tételezhetjük fel Güntherről, hogy a bíróságot befolyásolni akarja. De nem szabad megengedni passzív viselkedéssel azt sem, hogy Polónyi az ő megkerülésével és háta mögött csinálja ezt tovább régi összeköttetései alapján. Ez a pótigazságügyminiszterkedés türethetetlen.

De a magyar királyi Kuria sem kapható ez ocsmány játékra. Ha Polónyinak tíz hónapig jó volt a budapesti bíróság: jó lehet ezután is. A budapesti esküdtszék becsületes magyar honpolgárból lesz összeállítva. Azokra egyik fél sem gyakorolhat befolyást. Ocsmány gyanúsítás tehát, hogy Budapest elfogult. Ha az: akkor Polónyi már is beismerte bűnösségét.

Lengyel Zoltán különben már a napokban terjedelmes ellenindítványban meg fogja dönteni Polónyi üres fecsegését és ragaszkodni fog ahhoz, hogy ez országos ügyben a főváros polgársága legyen a bíró.

Pénzt kapnak a katonatisztek. Bécsből jött a parancsolat... A legfelsőbb, legkegyelmesebb. Fizessen az ország még egy pár milliót. Mert a kvóta nem elég, a többi harács sem elég. Pénz kell a tiszteknek. A dicső armádia is megéri a drágaságot. A Burgban pedig szívükön viselik a tiszt urak dolgát. Pár héttel ezelőtt országszerte felzúdult a közvélemény, amikor először volt szó arról, hogy a hadügyi kormány emelni akarja a tiszt fizetéseket. Wekerléék cáfolni próbáltak. Most azonban Bécsből, a legilletékesebb helyről jelentik ki, hogy Wekerle meg az egész ország: *smarn!* Fizetni fognak. A király házilapja, a hadügyi kormány félhivatalosa, a jó, öreg *Freundenblatt* megnyugtatta az aggódó hadsereget. Bejelenti, hogy a fizetésemelés rövidesen megtörténik. Bennünket is siet megnyugtanni a kitünő szócso: azt mondja, hogy a pár millió fejében azért ne reméljünk újabb engedményeket. Marad minden a régiben. Engedményekről legfeljebb a fizetésemelés után beszélhetünk majd. Elkor aztán beszélhetünk róla annyit, a mennyi csak jól esik.

Darabont-szennyes. A képviselőház zárószámadási bizottsága ma Lukács György, Toszt Gyula és Lányi Bertalan volt darabont-miniszterek hagyatékát szellőztette. Az 1905. évi közoktatásügyi tárcáról Lindner Gusztáv előadó kijelentette, hogy az akkori kormány törvénytelenül járt el. Tóth János államtitkár is hangsúlyozta, hogy az 1905. évi kezelés törvénytelen és a mostani miniszter nem vállal érte felelősséget, de a részletes kimutatást hajlandó a bizottság elé terjeszteni. Pleininger Ferenc az igazságügyi tárcánál konstatálta, hogy a kezelés teljesen szabálytalan volt. Felemlítette, hogy Lányi darabont-ügyvivő saját használatára *állami pénzen állandó bérkocsit tartott*, amit azzal okolt meg, hogy sűrű szóbeli értekezései voltak. Ezenkívül a tárca keretében törvényellenes nyugdíj-engedélyezések is voltak. Éber Antal az 1905-iki igazságügyi építkezések aktáit kérte, hogy megállapíthassák, nem történtek-e visszaélések. Meskó László államtitkár ezt megígérte s ezzel az ülés véget ért.

BECK

a magyar bankról

Leleplezi a „vivmányt“

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Bécs, november 27.

Az osztrák kiegyezési bizottság ma délelőtti ülésén báró Beck miniszterelnök nagy beszédet mondott az önálló bankról. Ez a beszéd különösen azért érdekes, mert *leleplezéseket* tartalmaz. Beck szájából kell Magyarországnak megtudnia a bankkérdésnek azokat a részleteit, amelyeket a mi hamis uton járó kormányunk mindig gondosan titkolt. Az osztrák kormányelnök, dr. Ellenbogen képviselő megjegyzéseire válaszolva, kijelentette, hogy a magyar közvélemény egy része *Magyarország fejlődésére politikai okokból is* elengedhetetlennek tartotta az Ausztriával való kiegyezést és hogy *teljesen tarthatatlan* álláspont az, amely a gazdasági viszony meglazítását sürgeti. Ennek dacára nem szabad tagadni, — mondta Beck, — hogy a bankközösség megszűnése nemcsak Magyarországra járna hátrányokkal, de *attól Ausztria sem várhat előnyöket.*

— A mi hátrányaink — fejtegette Beck — *lényegesen más természetűek lennének*, mint a magyarokéi, de azért nekünk sem okozhat örömet a bankok elkülönítésének lehetősége. Ez a lehetőség *egyáltalán nem magyar vivmány*, mert a bankprivilegiumokra vonatkozó törvényekben *mindenkor* az a föntartás foglaltatik, hogy mindkét államnak joga van az önálló bankot felállítani. Ezuttal a magyarok részéről hangzott el az a kívánság, hogy *ne ez alkalommal* mondjuk ki a bankprivilegium meghosszabbítását, amibe mi taktikából belementünk, mert *ez részünkről concessió volt.* Ha 1910-ben a bankelkülönítésre kerülne a sor, a két valutaérték között *való különbséggel* is számolni kellene, valamint azzal, hogy a kölcsönös kereskedelmi és forgalmi viszonyok szabályozására vonatkozó szerződés végrehajtását biztosítsák.

Ezután a *blokkegyezményről* és a magyar pótjárdékról szólott Beck és beszédén végigvonult az a gondolat, hogy Ausztria igenis számít arra, hogy *1910-ben elkülönítik a bankokat.* A magyar kormány mégis *óvatosan kerüli ezt a lehetőséget.* A Wekerle—Kossuth-kormány elzárkózik a függetlenségi ideál egyik sarkalatos pontjának megvalósításától.

Koritsvski osztrák pénzügyminiszter is beszélt. A magyar viszonyokat nem szabad oly komor világitásban feltüntetni, — mondta a miniszter, — hiszen Magyarországgal egy monarchiát alkot Ausztria és ezt a viszonyt „Isten segítségével“ továbbra is fenn akarják tartani. Alapítalannak jelenti ki azt az aggodalmat, hogy az osztrák takarékpénztárak egész pénzüket magyar papírokba fogják fektetni. Végül a magyar blokk konverziójáról mondott el közismert dolgokat.

Kezdi már... Az ujonclétszámemelése kérdése ismét előtérbe lépett. Addig cáfolták, tagadták a kormányok, hogy a hiszékenyebbek már-már elhitték a hihetlent: Bécsnek nem kell több katona. De közeledik az újév és a hadügyi kormány megint rákezdi a régi nótát. Újra kísért az *ujoncfelemelés.* Ausztriában már el is készült a törvényjavaslat. Egylőre csak a Landwehrt szaporítják négyezer fővel, de már küszöbön áll a közshadsereg ujoncszaporítása is. A magyar kormány is be fogja terjeszteni az erre vonatkozó törvényjavaslatokat. A hadvezetőség nagyon szorítja Wekerlét, aki *márciusban* szándékozik a parlament elé lépni Bécs kívánságával.

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle
Használata valódi áldás gyomorbajok
soknak és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi

Keserűvíz

az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt telje-
sen rendbe hozza.
Kapható mindenütt,
kis és nagy üvegekben

Szakítás a lázadókkal

Minisztertanács volt. A kormány nem békül a horvátokkal. Rauch báró a láthatáron

Megbékült a néppárt

Egyre kinosabb helyzetbe kerül a nemzetnek nevezett, de mindenféle nemzeti érdeket elpaktáló magyar kormány. A horvátok, kikkel a kormányzás mézesheteiben összeszűrtek a levét, orcátlanul viselkednek hosszú hónapok óta, a magyar képviselőházból horvát parlamentet teremtve. Lázadoznak és obstruálnak, szégyenére az országnak és a kabinetnek, mely ezt a gyalázatossgot türi. Mindinkább gyökeret ver a köztudatban az a hit, hogy talán Wekerle Sándorral paktáltak össze a krakéler horvátok. Bajos is másképpen elgondolni a helyzetet. Az kétségtelen, hogy a horvát obstrukció Wekerle malmára hajtja a vizet; olyan ürügy az ő bitangságuk, hogy ennek hatása alatt a kormány az egyszakaszos puccsot is előterjeszthette. A házszabályok revíziója is Damokles-kardként lóg a többség feje fölött és nem adunk neki két-három hónapot, furfanggal és hazug-érvekkel meg is próbálják ezt nyélbeütni. És mindez a horvátok miatt! Nevetséges és bárgyu dolog ez, de egyuttal elszomorító is, mert kiöli a nemzetből államférfiai becsületébe és elhűségébe vetett hitét. Hogy higgyünk például Kossuth Ferenc, Apponyi és a többi igaz hazafiságában, a függetlenségi párt elveihez való föltétlen ragaszkodásában, mikor lépten-nyomon azt látjuk, hogy vásárra viszik alkotmányos jogainkat. Fölrugják a nemzet ideáljait és még azt kívánják, hogy mindenki leboruljon előttük. Badar gondolat ez, szemérmelen alakoskodás.

Rakodczay Sándor horvát bán még mindig nem tudta ráncbaszedni a Dráván tul garázdálkodó népséget. Nincs erő, nincs elszántság benne, — épp olyan tehetetlen és gyáva, mint Wekerle. A bán végre eljutott oda, hogy előterjesztést tehetett a horvát országos kormány három osztályfőnökének kinevezésére. Minisztertanácsban beszélték ezt meg ma délután a kormány tagjai. Hír szerint a horvát országgyűlés feloszlásával is komolyan foglalkozik a miniszterium.

Összehívják a delegációt

Call báró a külügyminiszterium első osztályfőnöke ma Budapesten volt és délelőtt felkereste a Házban a miniszterelnököt. Aehrenthal külügyminiszter küldte Call bárót, hogy átadja a magyar kormányelnöknek a delegációk összehívására vonatkozó üzenetét. E szerint a delegációk a jövő hónapban, 20—23-ika között fognak ülésezni Bécsben, hogy megszavazzák a provizóriumot. A kancellár küldötte délelőtt végighallgatta a karzatról a kereskedelemügyi miniszter beszédét.

A legközelebbi delegáció lengyel tagjai — mint Bécsből táviratozzák — a külügyminiszterium költségvetése ellen fognak szavazni, nem mintha bizalmatlansággal viseltetnének báró Aehrenthal külügyminiszter ellen, hanem mert olyan külügyi politikát nem akarnak szavazatukkal támogatni, mely a Németországgal való viszonyra épül. Az urakháza lengyel delegátusai is a külügyi költségvetés ellen fognak állást foglalni. Ez lesz az első eset a delegációk fennállása óta, hogy a lengyelek nem szavazzák meg a külügyminiszterium költségvetését.

Fordulat előtt

Kész az új horvát kormány

Rakodczay Sándor horvát bán tegnap este érkezett Budapestre. Ma délelőtt megjelent a képviselőház folyosóján, ahol hosszabb ideig tanácskozott Josipovich Géza

horvát miniszterrel. Most már bizonyos, hogy a horvát országos kormány rövidesen megalakul. Rakodczaynak sikerült megnyerni bányhelyettesnek Georgievics Tivadar belovári főispánt. Igazságügyi osztályfőnök Vancas Elek főügyész, közoktatásügyi osztályfőnök Kraljievics Tamás ogulini főispán lesz. A kinevezések legközelebb megjelennek a hivatalos lapban. Az új horvát kormány még egy utolsó kísérletet fog tenni, hogy a rezolucionistákkal békés megegyezésre jusson. Ha ez nem sikerül, feloszlítja a zágrábi országgyűlést. A sokáig húzódó válságban mindenesetre elkövetkezik most már a várvavárt fordulat. Ma délután Wekerle miniszterelnök újra tanácskozott Rakodczay bánnal. A horvát unionisták két vezetőembere Rauch Pál báró és Egesdorfer volt osztályfőnök Budapestre érkeztek.

Minisztertanács Döntés minden irányban

A budavári miniszterelnöki palotában ma délután öt órától nyolc óráig minisztertanács volt Wekerle Sándor elnöke mellett. Valamennyi miniszter megjelent, mert a kormányelnök súlyt helyezett arra, hogy az összkabinet döntsön a horvát kérdésben. Rakodczay Sándor horvát bán jelentése alapján Wekerle informálta a minisztertanácsot a horvátországi állapotokról és bemutatta a kinevezésre váró osztályfőnökök névsorát. Értesülésünk szerint a horvát bonyodalmakon kívül az egyszakaszos pátenis ügye is beható megvitatás alá került.

A kormány elhatározta, hogy jörá-hagyja a horvát bán előterjesztéseit és akceptálja az osztályfőnököket. Határozatba ment tovább, hogy

a miniszterium végleg szakít a horvát koalícióval;

békét az obstruálókkal nem kölnék; megalakítják Horvátországban az új unionisták pártját s ennek élére báró Rauch Pált teszik;

a horvát tartománygyűlést egyelőre nem osztatják fel, hanem előbb szervezik az új pártot és csak két-három hónap múlva rendelik el az új választást, a Rakodczay által összeállított választási listárom alapján.

A kormány attól fél, hogy a Wekerle-lexet december végére nem fogják letárgyalni a parlamentben. Azzal a tervvel foglalkoznak tehát, hogy a kiegyezést *rendeletileg* léptetik majd életbe. Épp úgy, mint a darabontok!

A tanácskozás után a miniszterek Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszteren kívül, a miniszterelnök vendégei voltak vacsorán. A vacsorán résztvettek még Rakodczay Sándor horvát bán és Call báró külügyminiszteri osztályfőnök.

Megbékült a néppárt

Három nap óta feltűnően háborog a néppárt három tagja. Már vége, már csöndesek, megbékültek a hazafiak. A kiegyezési egyszakasz ellen kiabáltak, erősítgetve, hogy ők bizony nem fogják megszavazni a pátenst. Mozgósították gróf Zichy Aladár minisztert is, titokzatos bizalmas konferenciákat rögtönöztek, végül leszereltek. Csak taktikáztak, halászgattak a zavarosban és talán sikerrel is. Az a kívánsága a néppártnak, hogy a *katolikus autonómiát* sürgősen léptessék életbe, azonkívül csapja el a kormány,

Falussy Árpád szatmármegyei főispánt. Falussy az a vétke, hogy a nagykarolyi képviselőválasztásnál nem a néppárti jelöltet támogatta, hanem a függetlenségét. A mai világban, mikor a függetlenségi párt az ur a Házban, bűnhődni kell egy 48-as főispánnak a néppárt kedvéért. A kormány felül az ilyen revolverpolitikának és jutalmazza a szenteskedő kétszínűeket. Gyönyörű állapot!

SOHSE támadunk fel!

Polónyi újabb kísérlete. Senki se szolidáris vele

Az egyszakaszos szegénytvörvényt ma kezdte tárgyalni a képviselőház. Földes előadói beszéde után Kossuth Ferenc miniszter vette védelmébe a nyomorult Wekerle-pátenst. utána pedig Polónyi Géza mondott nagylélegzetű ellenzéki beszédet. A mostani kormány büntársa ugy tetszelgett, mintha ő a függetlenségi pártból kilépett képviselők vezére volna. Ez rávall Polónyira, igazán, önmagát tagadta volna meg, ha nem így tesz. A disszidensek azonban nem kérnek ebből, ők nem akarnak fegyvertársai lenni annak a Polónyinak, kit leleplezett botrányos multja miatt ki kellett dobni a kabinetből. Hiába erőlködik Wekerle Sándor hajdani támasza: a kilépettek nem fogják hozzásegíteni a Belváros képviselőjét ahhoz, hogy kimáshason abból az erkölcsi fertőből, amiben van.

A Hír munkatársa ma este beszélgetett Lengyel Zoltán képviselővel s megkérdezte tőle, milyen véleménynyel vannak a kilépettek Polónyi kellemetlen szerepléséről. Lengyel a következőket mondta:

— A Ház mai ülésében Polónyi Géza ugy igyekezett magát föltüntetni, mint a kilépettek megbízottját és vezérét. E célra egy különben tartalmilag nagyon is helyes határozati javaslatot is szerkesztett és napok óta huzkodta az embereket mindenféle fogással, rábeszéléssel, hogy ezt neki aláírják. Akik aláírták, talán két ember kivételével, nem Polónyinak írták alá, hanem az önálló magyar jegybankért lelkesednek. A látszat azonban mégis az, mintha Polónyival szolidaritást vállaltak volna. És ő a látszatot igyekezett a jóhiszeműek rovására és a maga javára a legnagyobb mértékben kihasználni.

— Konstatálhatom, hogy a kilépettek legnagyobb része minden alkalommal a legerélyesebben tiltakozik Polónyival való minden közösség ellen. Eddigi tanácskozásaink folyamán esakis vele nem foglalkoztunk. Minden alakulási tervet az ő kizárásával van gondolva. Eddig egyetlen értekezletünkön sem vett részt és ezután sem fog résztvenni. Egyesek azonban érintkeztek vele a Házban is és — ugy tudom — a Belvárosi kávéházban is.

— Ez a tény. Ezt a mai nap eseményei után igen határozottan kifejezésre kell juttatni, azért is, hogy az új ellenzéki alakulás az ő szennyes multjával ne diszkreditáltassék és azért is, mert a kormány sajtója éppen a becsületes ellenzék megalakulásának megakadályozása céljából folytonosan ugy igyekezett föltüntetni engem, mintha Polónyival békére lépnek a perben és politikai szövetségre a Házban.

— A multa nézve elmondtam a tényállást a többi kilépettel való vonatkozásban is. A jövőre nézve itt csak saját nevemben beszélhetek és újból, mint annyiszor, *lekötöm magam azért, hogy én Polónyi Gézával sem békére nem lépek, sem vele politikát nem csinállok. Akit beestellenek tartottam az igazságügyminiszteri állásra és a függetlenségi párt vezetésére, azt még inkább beestellenek tartom az ellenzék irányítására. Személyi okból nem indítottam soha politikai harcot és politikai érdekből nem változtattok az egyének jellemére vonatkozó véleményyt. Végigtanultam és végigbizonyítottam annak a sötétlelkű embernek irtózatot élettör-*

ténetét és épp ezért inkább vagyok egyedül, és több vagyok egyedül, mint vele. Sőt inkább csinálók politikát még gróf *Andrássy* Gyulával vagy *Apponyi* Albert gróffal is, akiknek politikáját ez idő szerint nem támogatom, de jellem-tisztaságukat mindig elismertem, — mint *Polónyi Gézával*, akinek százakra menő gonosztettét ismerem és az ő felhívására igazoltam is.

— Azt hiszem, ezzel személyemet illetőleg eloszlik minden félreértés és azt hiszem, a kilepettek is gondoskodni fognak róla, hogy vele többé össze ne kerüljenek. Aki pedig ezek után is vele tart: bírja békével és legyen rá büszke!

Ez éppen elég. Nyugodt lehet a magyar közönség, az igazi függetlenségek sohase fognak politikát csinálni *Polónyi Gézával*, vele közösséget nem vállalnak, céljait, melyek sohase tiszták, előmozdítani nem fogják.

Kikapott az osztrák miniszterelnök. Bécsben nagy hűhóval ülték meg a császári hadsereg legnagyobb büszkeségének, *Radetzky* tábornagynak emlékét. Az ünnepségen résztvett az osztrák kormány és az udvar is. A király *Ferenc Ferdinánd* trónörökösrel képviseltette magát a parádén. *Beck* báró osztrák miniszterelnök azonban sürgős államügyek miatt nem jelenhetett meg. *Beck* távolléte feltűnt a trónörökösnek, aki a cerce alkalmával *Bienert* báró belügyminiszter előtt a következőket mondotta:

— Mondja meg a miniszterelnöknek, hogy ma itt lett volna a helye!

Ferenc Ferdinánd ezek után faképnél hagyta a hűledező belügyminisztert, a kormány jelenlevő többi tagjával, *Prasek* és *Peska* miniszterekkel pedig szóba sem állott, hanem egyenesen *Lueger* polgármester felé tartott, akit tüntető szívélyességgel üdvözölt. A kínos politikai pikanteria egész Bécsben rendkívül nagy feltűnést kelt. A magyargyűlölő *Lueger* különben annyira felbátorította ez a legfelsőbb helyről jövő biztatás, hogy azon melegében elment a városházára, ahol mérges kirohanást intézett Magyarország ellen.

NYILTTÉR

rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

ERDŐT

keresek megvételre, vághatót, talajjal vagy anélkül. Részletes leírást, becslést, katonai térképet kérek az ajánlathoz.

Cím a kiadóhivatalban.

Tauszky Miksa fia

Tauszky Lipót Budapest.

Csakis VIII., Vig-utca 25. sz. (Saját házban). Magas előlegek. Telefon 65-39. Magas előlegek. Legnagyobb butorszállítási, költöztetési és beraktározási vállalat. Ajánlja ugy helyben és vidékre, valamint a közeli nyaralókba való butorszállításra jutányos ár mellett szolgálatát.

Vidéki részvénytulajdonosok figyelmébe!

Vidéki bank- és takarékpénztári részvényeket megbízásból vásárol és ezirányban készségesen ad felvilágosítást szakember. Szíves ajánlatok „RÉSZVÉNY” jellegű alatt ezen lap kiadóhivatalába kéretnek. Ügynökök kizárva.

Alkalmi birtokvétel.

375 kat. hold uribirtok teljes felszereléssel. 200 holdnyi őszi vetéssel, nagyon kedvező fizetési feltételek mellett örök áron eladó. A birtoknak 230 ezer korona az ára, az eladó csak oly komoly vevőknek ad felvilágosítást, akik 50-60 ezer korona készpénzzel rendelkeznek. — Cím a kiadóhivatalban. Ügynökök kizárva. 702

A HIR

Strófák a napról

A nagyharsányi bába

Nagyharsányból szomorú hír érkezett, Ott két éve nem született gyerek. S a szegény nagyharsányi bába, Nagy bujába, nagy bajába, Hogy legyen valami dolga végre — Lebabázik minden évbe.

Gyász-sztrájk

A bécsi pompes funébrés sztrájkol, Nem ül a bakra gyászhuszár. Csuhaj! — kiált a vig Weaner, Ma már meghalni se muszáj.

A tisztí gázsi

Egy idő óta nincs kard-affér, A sok hadnagy unottan ásit. Kivárják, míg a rongy cibil nép Főlemeli a tisztí gázsit.

MEGHALT A MORS!

Egy nagy automobilgyár bukása

Évekkel ezelőtt Párisban egy hatalmas automobilgyár alakult, amelynek *Mors* volt a félelmetes neve. Halálnak címezte magát az automobil-vállalat, nem viceből, hanem mert az alapítójának *Mors* volt a neve. Halál urék rengeteg automobil gyártottak, amiért a jó isten trónja előtt fognak egykor számolni, de már a földön is elérte őket, bármily gyorsan robogtak, a sors keze. Párisból jön ma az a hír, hogy a *Mors* automobil-vállalat — feloszlik. December hatodikán ülést fog tartani a részvénytársaság és kimondja a gyár bezárását. A *Mors*nak eleinte jól ment, de később új, tökéletesebb, gyilkosabb automobiloikat találtak ki és a *Mors*-automobiloik szédületes sebességgel kezdtek tönkre menni. Nem igen fogytak az automobiloik s bár nemrég megnyerték a páris-berlini versenyt, egyre estek a részvényeik. Akkortájtban született meg a párisi közmondás: *Mors nyeri a versenyt, de Panhardot vesznek*. Most aztán meghal a *Mors*, amelynek olyan ijesztő, zord neve volt. A *Mors*-automobiloik buszszól eljátszották a saját embereik pénzét, de gyalogjárók életét többé nem fogják elpusztítani....

A trónörökös Magyarországra jön.

Az aradmegyei *Kisjenőn* József főherceg birtokán a jövő hónap elején nagy udvari vadászatok lesznek. Résztvesz azokon *Ferenc Ferdinánd* trónörökös is, aki a bajor királyi ház több tagjának társaságában december másodikán érkezik *Kisjenőre*. József főherceg — jelenti *A Hír* aradi tudósítója — ma Budapestről *Kisjenőre* utazott és személyesen fogja az előkészületeket vezetni. A főherceg holnap a szomszédos *Ottlakára* megy, ahol a gyulai 2-ik honvédezdred harcászati céllövészetet tesz. Innen *Gyulára* utazik és megtekinti az ottani József főherceg Tüdőbetegek-szanaszatóriumát.

A kivándorolt rendőrtiszt. A főkapitányság sajtóirodája kijelenti ma, hogy *Bornemissza* Sándor rendőrfelügyelő hivatalos orvosi vizsgálatot követően szívbaja folytán nyugdíjazását kérte. Kérvénye most a belügyminiszteriumban van elintézés alatt s addig is föl van mentve a szolgálattól. Tény, hogy Amerikába ment, de ezt annak rendje és módja szerint bejelentette s utlevéllel ment ki. Megszökéséről s egyéb kompromittáló tényekről szó sincs.

Cselédyállítás a Városházán. A budapesti cselédek, avagy mint joggal mondják, háztartásbeli munkások, gyűlést tartanak vasárnap délután három órakor a váci-utcai Új városháza közgyűlési termében. Napirendjük ez: 1. A háztartási munkások helyzete. 2. A szervezkedés célja és haszna. 3. Miképp szabaduljunk a helyszerektől?

Bertram Tivadar utolsó levele

A tragikus sorsu baritonistának, *Bertram* Tivadarnak egy igen érdekes és jellemző írása került ma nyilvánosságra. Az öngyilkos operatőres néhánnyal halála előtt levelet írt Berlinben élő mostohatestvérének *Vellik* Sándor ottani miniszteri hivatalnoknak. Ez a levél megvilágítja *Bertram* végzetes cselekedetének motívumait. Így hangzik *Bertram* levele:

Kedves Sándor! Barátságunk nevében fordulok hozzád. Fél éve mult, hogy imádott feleségem meghalt és fájdalom nem hogy csökkent volna, de még győtrőbb. Kedves *Lottám*at talán még jobban szeretem most, ha ugyan lehet jobban szeretni, semmint eddig. Fájdalmam határtalan, szóval azt elmondani nem lehet. Feneketlen szomorúságom és vágyódásom ő utána olyan lépésre fog készíteni, amelyet nem fogok megbánni. Ezen a földön nincs mit keresnem. Arra kérek, hogyha valami történik velem, legyen gondod rá, hogy Hollandba vigyenek. Azt a sirt ő mellette megvettem. Az irás erről mindig kabátom mellső balzsebében van és gondoskodni fogok arról, hogy pénz is legyen mellette. Arra is kérek, mert a haláltól nem félek, de irtózatosa volna elevenen eltemettetnem, — nyitassd meg ütőereimet. Kérek, teljesítsd utolsó kívánságomat, mert különben a sírban sem foglak békén hagyni. Isten veled. Megyek imádkozni. Nyolc nap mulva vagy megembereltem magam és erőtettem fájdalmamon, vagy nem leszek többé a te *Teod*.

Az öngyilkos művész utolsó kívánságát teljesítették, fölvtágták ütőereit és holttestét elszállították *Hook* van Hollandba.

Sztrájkol a halál! Budapestén az élet sztrájkja alatt nyögünk, Bécsben a halál sztrájkol. A császárvárosban azokat a vállalatokat hagyták ott a munkásai, amelyek jó pénzért első-, másod- vagy harmadrendű gyázpompával hajlandók bennünket az örök nyugalomba kiszállítani. Sztrájkba állottak az összes alkalmazottak és ha holnapig nem lesz megegyezés, a gyászhuszarak, fulajtárok, fáklyások, zászlósok, kocsisok és a temetésrendező-vállalatok közt, — akkor szomorú napok virradnak a bécsi halottakra. Különben ma hire terjedt, hogy a budapesti *Entreprise des pompes funébrés* alkalmazottai is elégedetlenkednek és egy *A Hír*-nek írott levélben már a sztrájkot is emlegetik. Utánajártunk a hírek a vállalat igazgató-ságánál, ahol kijelentették, hogy tekintettel a drágaságra, kétszer is emelték a munkások fizetését, akik meg vannak elégedve sorsukkal és eszük ágában sincs sztrájkba állani.

Visszavándorlás Amerikából. Az északamerikai válságos gazdasági viszonyok következtében egyre nagyobbodik a száma azoknak a munkásoknak, akik a gyárak üzemkörülatásai folytán visszatérnek Európába. Amerikából Európába zsufova indulnak át a gözösök s úgy *Fiumén*, mint az északeurópai kikötőkön át százával jönnek haza magyar munkások. A belügyminiszter közbenjárására a *Cunard*-társulat két külön hajót bocsát a magyar hazavándorlás rendelkezésére. A *Cunard* a miniszter kívánságára arról is intézkedik, hogy a jelentkező utasok közül a magyarok előnyben részesüljenek. Remélhető, hogy ezen a két hajón három-négyezer magyar fog hazatérni Amerikából.

Elfogták a színházjegy-csalót. Közöltük a minap, hogy egy jól öltözött férfi számos csalást követett el színházjegyek ígéretével. Többnyire orvosok lakására állított be, mikor a házigazda nem volt otthon s a feleségének elmondta, hogy a doktor ur kigyógyította gyermekét, most pedig hálából színházjegyet szerez. Ezen a réven kisebb-nagyobb összegeket csalt ki „a szabadjegy percentjére.” A szélhámos, aki rendszerint vizsínházi karmesternek adta ki magát, elfogták ma *Huber* Mihály harmincéves volt színházi zenész személyében. Tizenöt följelentést tettek már ellene.

A HIR

Hol vacsorázzunk színház után?

Vendéglősök és kávések harca

Ha az ember este úgy féltiz órákor kijön a színházból és még vacsora előtt van, rendesen nem a vendéglőbe, hanem kávéházba tér be a vacsora elfogyasztása céljából. Részint fél az étlaptól, amelyen hét órákor készült sülték szerepelnek friss vacsora gyanánt, részint annyira elvették az étvágyát a darabok, hogy nem mer vállalkozni egy körülményes menü elfogyasztására, megelégszik kávéházi hideg, vegyes felvágottal, aminek az az előnye is megvan, hogy olcsóbb a meleg vacsoránál.

Ilyenformán fejlődött ki Budapesten az a szokás, hogy „színház után a New-York-kávéházba megyünk,” ahogy a szinlapok alatt olvasható. Mi sem természetesebb, hogy a derék vendéglősök nem jó szemmel nézték ezt a dolgot, szegények, mert gyakran voltak kénytelenek a színházból jövő publikum számára készített vacsorát másnap ebédül feltálatni. A vendéglősök elkeseredése mostanában még magasabb fokra hágott, minthogy a vakmerő kávések újabb már meleg vacsorát is nyújtanak a színházi publikumnak. Levest, pecsenyét, süteményt, bort s utána azonnal odarúptik az asztalra a feketét és az újságokat is. A színházi publikum tehát jól élhet a kávéházakban.

— Ez már több a soknál! — kiáltotta a minap a budapesti vendéglősök kara és bosszuért lihegve gyűlést tartottak, amelyen szigorúan elhatározták, hogy nem nézik ölbetett kézzel a dolgot, ellenkezőleg, kirántják a kezüket az öiükből.

És most nemcsak husleves, hanem tervet is főznek, miképpen álljanak bosszút a kávésekön, akik elragadják előlük a vacsorázó publikum tekintélyes részét. Egyelőre beadványt intéznek a főkapitányhoz, hogy tiltsa meg a kávéseknek, hogy beleavatkozzanak a vendéglősök működési körébe.

☞ **Nincs gyerek!** Nemcsak a betegségek, a kivándorlás, hanem mostanában az egygyermekrendszer is rettenetesen pusztítja a magyarságot. A romlatlannak nevezett nép körében veszedelmes terjed ez a nyavalya, sőt most egy dunántúli községből, *Nagyharsányból* az az elszomorító hír érkezik, hogy ott két éve egyetlenegy gyermek sem született. Ott már az egygyermekrendszerrel is szakított a föld elkeseredett népe és bár a házasságokat rendesen kötik, gyermek nincs. Az egész faluban *tizennyolc gyermek van*. Szomorubb, rettenetesebb dolog, mint a horvát obstrukció . . .

☞ **Az elégetett hamvak.** Egy csomó választás és megfelelő adag interpellációs válasz tartotta a főváros mai közgyűlésének bőséges napirendjét. A sok szóbeszédből egyetlen megnyugtató momentum maradt számunkra: bátran meghalhatunk, sőt bátran el is égethetjük drága temetőnket, hamvainkat szabad a pesti temetőbe elhelyezni. Ezt válaszolta Viola tanácsos *Kanter* plébános interpellációjára. Egyelőre hát még Pesten nem égethetünk holttestet, de a külföldi hamvakat szabad eltemetni. Megállapították még a fővárosi tisztviselők új hivatalos óráit, megszüntették a koresolyázó-egyletnek 167.000 koronát, majd dr. *Kovács Jenő*, az új árvászéki ülnök és *Balla Károly* árvászéki jegyző megköszönték megválasztásukat, ezután még némi adminisztrációs ügyekkel végeztek a városatyák s a napirend egy részét áttették a legközelebbi közgyűlésre.

☞ **Tragikus haláleset.** *Hajdu Ferenc* hatéves fiúcskát veszett kutya harapta meg Vág-szentlászló községben. Budapestre hozták a fiút s a Szent László-kórházba akarták vinni, de utközben kitört rajta a veszettség s borzasztó kínok közt meghalt. A morgueba szállították.

A HALOTT VÁLTÓI

Csalás egy szövetkezetenél

Veigelsberg Leó, a nemrég elhunyt kitünő publicista és dr. *Gassner* Béla budapesti közjegyző hat esztendővel ezelőtt nagyobb összeget vettek föl a Pestvidéki Takarékpénztár-Szövetkezetenél, a Rákóczi-ut 17. száma alatt. Különbféle váltókra összesen harminchatezer koronát kaptak. *Veigelsberg* volt az elfogadó, testvéröccse, *Veigelsberg* Sámuel a forgató és *Gassner* a kibocsátó.

A megboldogult író igyekezett mindig becsülettel eleget tenni a kötelezettségének s egyáltalán nem rajta mult, hogy tisztos nevét most ebből az ügyből kifolyólag emlegetik. Két esztendője történt, hogy *Gassner* szabadulni akart az obligóból. Átadott a szövetkezet igazgatójának, *Richtmann* Vilmosnak nyolcezerszáz koronát, azzal a föltétellel, hogy azzal minden obligója megszűnik.

Richtmann neve valószínűleg ismerősen hangzik *A HIR* olvasói előtt. Az egykor dús-gazdag ember, aki csak másfél éve örökölt négy-százezer koronát, gyorsan tönkrement. Szeptember 14-ikén, az igazgatósági gyűlésen bejelentette, hogy az intézettől megvonta a hitelt s ő lemond, de vállalja az anyagi felelősséget. Az intézetnek akkor ötszáztezer korona adóssága s körülbelül egy millió korona künnlevősége volt. *Richtmann*nak három házára is bekebelezték a szövetkezet adósságait s a hitelezőkkel tárgyalni kezdték, hogy minél gyorsabban fölszámoljanak. A leltározásnál sok gyanus dolgot állapítottak meg, a többi közt azt is, hogy pinceváltókkal operáltak. *Bakó* József képviselő már akkor följelentést tett a rendőrségen, hogy több ezer koronáról szóló váltóját a kifizetése után ismét peresítették. *Bakó*t gyorsan kielégítették, de a helyébe mások léptek és lavina módjára nőtt a veszedelem.

A könyvek és váltók revíziója alkalmával észrevették a minap, hogy a *Veigelsberg*-féle váltókön *Gassner* nevét kitörölték. Nyomban kérdést tettek hozzá s a közjegyző azt felelte, hogy nem tudja, mi történt, csak annyit mondhat, hogy nyolcezer koronát fizetett s a kötelezettsége megszűnt. A vizsgálat azt állapította meg, hogy *Richtmann* nem adta át a pénzt a takarékpénztárnak, hanem a váltókat felretette, amikor lejártak, *Veigelsberg* pedig az egész összegüket nem fizette ki, a direktor nem is óvatolta, nem peresítette, — hogy a visszaélés ki ne derüljön. Ennek a következtetése lett, hogy a váltók fabatkát sem érnek.

A takarékpénztár nevében most dr. *Komlós* Artur ügyvéd bünvádi följelentést tett ugy *Richtmann*, mint *Szullner* Jakab főkönyvezető ellen *sikkasztás* miatt. Az utóbbit azonban ártatlannak mondják. De *Richtmann*t is aligha vonják felelősségre. Már nem igazgató s nem normális ember. Beszállították, — amint jeleztük is — a *Ringer*-féle szanatoriumba és ott paralízis progresszívát, terjedő hűdéses elmezavart konstátáltak a szerencsétlen férfium. A felesége vette észre a bajt s nyomban értesítette ügyvédjét, dr. *Dési* Gézárt, akitől segítséget kért. *Dési* gondnokság alá helyeztette a megrokkant igazgatót. A főkapitányságon holnap délelőtt lesznek a kihallgatások ebben az ügyben és ha letartóztatások következnek, *Richtmann* valószínűleg hiányozni fog a foglyok sorából.

☞ **Fogtechnikusok gyűlése.** A Fogtechnikusok Országos Szövetsége december 1-én, vasárnap délután két órákor a Newyork-kávéház földszinti nagytermében alakuló közgyűlést tart, a melyre ezuton hív meg minden kartársat. Az alakuló gyűlés után négy órákor a szövetség a magyarországi fogtechnikusok bevonásával országos fogtechnikus nagygyűlést tart, amely a fogtechnikus kar életbevágó aktuális ügyeivel fog foglalkozni. A nagygyűlés elnöke *Barna* Izidor lesz.

Hajsza a betörők után

Kétezer korona jutalom

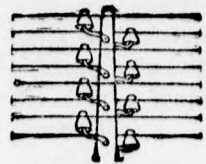
Tudják már teljes biztonsággal, hogy kik jártak *Majtin* József ékszerész koronaherceg-utcai boltjában. A főcinkos — akit *A HIR* napokkal ezelőtt megjelölt már — *Zahler* Márton volt nyomdász, huszonhatéves fiatalember. A társa egy-két esztendővel idősebb, sovány, magas férfi, szőke, rövid bajusza van. *Zahler* a betörés után este telefonált *Glück* Salamonnak, a tegnap másodszer elfogott jómadárnak az ó-utcai Korzika-kávéházba, hogy finom lopott holmija van. Randevuban állapodtak meg s *Glück* *Majtin* Márkkal együtt jelent meg a Szentkirályi-utcában, ahol *Zahler* várta őket. Kiderült, hogy a *Majtin*-féle betörés zsákmányáról van szó. *Glück* aztán kérte *Zahler*t, hogy ezeket a tárgyakat adja vissza, illő jutalmat kap a meglopott testvérétől. *Zahler* azt felelte, hogy nem disponálhat, mert a fosztogatást nem ő végezte, hanem a cimborája, akit magával hozott. Megegyezésre jutni nem tudtak s abban állapodtak meg, hogy éjjel után a vásárosarnoki korezmában folytatják a tárgyalást. A betörők azonban nem jelentek ott meg s *Glück*ek egész éjjel hasztalanul keresték őket. Másnap *Zahler* lakóhelyén, *Erzsébetfalván* jártak s *Bécsbe* is felutaztak, hogy a betörőket megtalálják. (Ebből a vallomásból kiderül, hogy *Glück* és *Zahler* régi összeköttetésben voltak a gonosztevőkkel, mert ismerték összes tanyáikat, jól tudták, hol keressék őket.) De most hasztalanul mentek utánuk, a betörők eltűntek.

A budapesti rendőrség megtudta mindezt s így sikerült *Glück*eknek egyéb gázságait leleplezni, ha már a koronaherceg-utcai betörőket el nem esíphette. Így derült ki, — amit szintén közöltünk már, — hogy a *Fliegl*-féle bécsi tolvajlás orgazdája *Glück* *Salamon*, *Majtin* *Márk* és *Löwy* *Adolf* zálogházi becsüs voltak. A három elfogott orgazdát ma átkísérték az ügyészség fogházába. Dr. *Szlavék* vizsgálóbíró holnap dönt *Majtin* kérése dolgában, hogy szabadon bocsátható-e? A betörőket pedig — na ja, így szokták jelenteni — teljes erélyvel nyomozzák tovább. *Zahler*ről közlik, hogy kerek arcú, barnahaju, kicsi bajuszu, százötvenkilenc centiméter magas, jobb mutatóujján belül szemölcs van. Aki a betörőket kézrekeríti, az kétezer koronányi jutalmat kap.

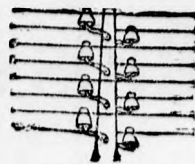
☞ **Csendőrvallatás bikacsekkel.** A *kispesti* csendőrlaktanya rejtelmeiből véres dolgokat tár föl a *Nap* ma esti száma. *Mikós* Jánosné, egy hatvanesztendős, szegény öregasszonyt, aki a Gróf *Haller*-utca 54. szám alatt lakik, levéllel hívta a leánya, egy züllött teremtsé, a *kispesti* csendőrségre, ahova öt lopás gyanuja miatt hurcolták. Éhségről, szomjúságról, hidegről panaszkodott a leány és az anyai szív edellel, meleg ruhával sietett segítségére. A csendőrök azt gondolták, hátha ő is részese a lopásnak és teketória nélkül elzárták a *kispesti* község háza börtönébe. Éjnek idején aztán az anyát és leányát fölcipeltek az őrszobába, ahol *Ragó* őrsvezető dupla bikacsekkel vallatta őket. Addig vert — panaszkodott az asszony — *mig vér nem folyt belőlem*. Mikor kiszabadultam a rendőrorvos látteleletet vettem föl. A szerencsétlen azonban nem tud bizonyítani a csendőrök ellen, akik kegyetlenségüket a szokásos diszkrécióval végezték. *Ragó* őrsvezető az egész ügyet tagadja és azt mondja, hogy *ujjal sem nyúlt a szegény öregasszonyhoz, aki tegnap is nyílt utcán esett össze a fájdalom miatt*.

☞ **Az elvert örökség.** Megirtuk egy pincér esetét, aki váratlanul örökséghez jutott s azt vidám nővel elköltötte. Ma *Kovács* *Stefi*, a Fővárosi Orfeum buffethölgye annak a közlését kéri, hogy ő nem volt a *Louvre*-kávéházban s a mulató pincért nem ösmerte.

FERENC JÓZSEF
KESERUVIZ paratlan
HÁR HAJTÓSZER

TÁVIRAT TELEFON

Elítéltek egy oláh izgatót

Nagyszében, november 27.

Lupás János dr. nagyszébeni szeminárium tanárt, — akinek neve még abból az időből ismeretes, amikor Budapesten izgatta állandóan a román egyetemi ifjúságot a magyar állam ellen — a nagyszébeni törvényszék kéthónapi államfogházra és kétszáz korona pénzbüntetésre ítélte a magyar birtokosztály ellen folytatott izgatásai miatt. Lupás dr., mint a nagyszébeni görög-keleti szeminárium történelmi tanszékének tanára, tanári minőségében is állandóan izgat a szeminárium tanulóifjúság között a magyar állameszme ellen.

Hisztéria!

Egy uri asszony tragédiája

Kassa, november 27.

Ma délelőtt az itteni állomás várótermében Tóbiás Gyula felsőlánci református lelkész felesége hirtelen összeesett és meghalt. Férje állítása szerint hisztériás rohamokban szenvedett és az előbbi napokban *gyujtaoldattal, majd erei felvágásával* követett el öngyilkosságot.

Viharzik a tenger

Hajók katasztrófája

Berlin, november 27.

Az északi és a keleti tengeren nagy vihar dúl, a Calais-csatornán és az északi tengeren a múlt éjszaka óriási orkán dühöngött. A *Schelde* torkolatánál a sűrű köd miatt sok hajó összeütközött és elsüllyedt. Hamburgi hajók is szerencsétlenül jártak. Több belga halászbárka az összes személyzettel együtt elmerült. Kieiből táviratozzák, hogy a keleti tengeren szintén sok hajókatasztrófa történt. Lalandtól délre elsüllyedt a háromárbócos *Viktória* nevű shooner, *Swensburg* közelében a *Merkur* merült el, de mind a két hajó legénységét sikerült megmenteni. Az elmerült halászbárkák száma igen nagy.

Megtört a cári mindenhatóság!

Igy dönt a дума

Pétervár, november 27.

A felirati vita azzal végződött, hogy 202 szavazattal 146 ellenében *törölték* azt a paszszust, hogy a cár teljhatalmu. A szabadelvű lapok örömmel üdvözlék ezt az eredményt, csak a Novoje Wrenja tüzel az októbristák ellen.

A portugáliai forradalom

London, november 27.

A lapok és a gyűlések szigorú betiltása óta látszólag nyugalom uralkodik az országban. Titokban lázas agitáció folyik a hadsereg és a haditengerészet körében az ellenzék erősen látít. Egészen bizonyos, hogy a tisztikar adott pillanatban *Franco* diktatúrája ellen fog fordulni. Tény az, hogy sok ezred legénységétől bevonták a patronokat, elszedték a puskákat, sok tiszt és katona fogságban van. *Franco* miniszterelnök siettetni a trónörökös braziliai utazását. Azt hiszik, hogy Braziliában a monarchisták lázadásra készülnek és följárnák a koronát *Lajos Fülöp* trónörökösnek. A forradalom minden pillanatban kitörhet Braziliában és akkor *Lajos Fülöp* egyszerre Portugália királya és Brazília császára lesz.

Zátonyra jutott hajó

Száztíz halott

Konstantinápoly, november 27.

A *Káplán* nevű zátonyra jutott hajó négyszáz utasa közül *Herakleánál* csupán kétszázkilencvenet sikerült megmenteni.

A külügyminiszter

meghazudtolja Luegert

Bécs, november 27.

Tekintettel arra a felháborodásra, amelyet *Lueger* beszéde Olaszországban keltett, a külügyminiszterium részéről határozott hangú nyilatkozat fog megjelenni, amelyben félreértést kizáró módon kifejezésre juttatják, hogy a monarchia szándékai Olaszország irányában minden tekintetben őszinték és lojálisak. Parlamenti körökben úgy tudják, hogy a külügyminiszter nyilatkozata már legközelebb meg fog történni.

Fegyencek lázadása

Milano, november 27.

A novii fogházban két megátalkodott gonosztevő, akik életfogytig tartó fegyházra vannak elítélve, a múlt éjszaka áttörte celláját, több fogolytársát kiszabadította, az őrségről néhány puskát ellopott és megszökött. Az örök észrevették a szökést, de a fegyencek revolverlővésekkel néhányat megsebesítettek közülük és elmenekültek. Sok karabiniéri és száz katona üldözi a szökevényeket, akiknek nyomuk veszett.

Katasztrófa egy színházépítésnél

Kassel, november 27.

Az udvari színház újjáépítésénél bedőlt a vastető. Egy szerelő meghalt, két munkás halálosan megsebesült.

Pofonokat ígértek

egy miniszternek

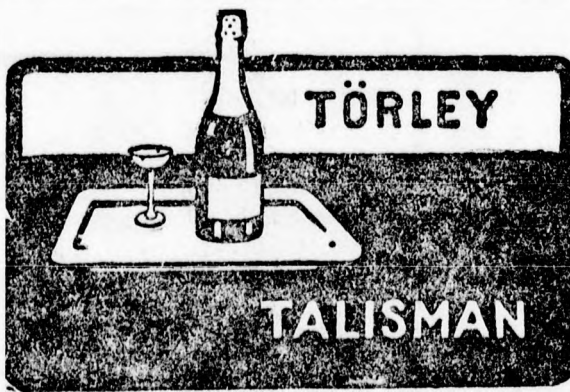
Páris, november 27.

A kamara ma folytatta az egyházmegyéik ügyében megindult vitát. *De la Haye* képviselő interpellációt intézett a közoktatásügyi miniszterhez, aki erőlesen tiltakozott az interpelláció sértő hangja ellen. *De la Haye* ezután szólásra emelkedett és kijelentette, hogy *szellemileg felpofozza* a minisztert. Ezért a szokatlan megjegyzésért az elnök rendreutasította a képviselőt.

Égő petroleumbánya

Lemberg, november 27.

A boriszlavi *Berolina* és *Herman* naftatárnak a múlt éjjel leégtek. A tárnák mélyén a nyersolaj még mindig ég. Egy munkás súlyos égési sebeket szenvedett.

x Ha fáj a feje, csak Beretvás-féle migrain pasztillát használjon. Mindenhol kapható.

x Ezüst cigarettatárcák. Különösen gazdag és választékos kivitelű ezüst cigarettatárcák, valóságos művészi alkotások, kaphatók Schönwald Imre pécsi ötvösüzletében. Akik a dohányzás nem szenvedélyének hódolnak, nem nézhetik belső vágyakozás nélkül e ritka szép készítéseket, amelyek művészi alkotásuk mellett páratlan olcsók is, mert köztudomásu, hogy Schönwald Imrénél nemcsak a legválasztékosabbban, de a legjutányosabb árakon lehet vásárolni.

x Miért jön vissza Burián? Burián, a kitűnő tenorista évekkel ezelőtt egyszerűen faképnél hagyott bennünket és Operaházunkat. Most mégis visszajön. És mit gondolnak, mivel csalogatják vissza? Nos hát — alföldi háromcsillagos konyakkal.

MŰVÉSZET

SZÍNHÁZ ZENE KÉP KÖNYV

* **Schrödter, Blaha, Küry.** Ez a három fényes művészi név a *Népszínház-Vigopera* e heti játékkendőjének egymásutánjában kerül egymás mellé. *Csütörtökön Schrödter* Frigyes kamaranékes, az európai nevű énekművész lesz egy estén a *Népszínház* vendége a *Denevér* második felvonásának hangversenyében. *Pénteken Blaha* Lujza asszony a *Vöröshaju* híres címszerepét viszi újra a lámpák elé. Szombaton *Küry Klára* diadalmas vendégjátékának folytatásával ismét a szezon szenzációja, a *Báلكirálynő* megy és ugyancsak a *Báلكirálynő* a *vasárnap esti* előadás is. *Vasárnap* délután a *Denevér* kerül színre, mérsékelt helyárrakkal.

* **A tisztí fruska.** (*Bemutató a Vigszínházban.*) *Makfalvi* Valburga báró kisasszony megismerkedik egy kis tiroli garnizonban *Zitányi* György vezérkari századossal és az uniformisán keresztül bele is szeret. A százados eljön a grófkisasszony anyjához és megkéri a leánya kezét, de azt az ügytelenséget követi el, hogy civil ruhában jelenik meg, ami az uniformisért rajongó bárókisasszonyt egyszerre kiábrándítja *Zitányi* ből. A százados ur esüggeden távozik, de később megreszkíroz még egy látogatást és ezuttal már az egyenruha feszül rajta — mire a bárókisasszony — örökre a tied! — kiáltással a nyakába borul, s ázó kapa sem választhatja el őket többé egymástól. — Ez a *Rajna* Ferenc ma bemutatott egyfelvonásosának a szövege, melynek kissé hamarosan előrelátható végkifejlődését a szerző egy *Kurt* nevű német diák szerepeltetésével igyekszik komplikálni. Ez a *Kurt* a felsült rivális, aki néhány derűs momentumról tartozik gondoskodni, a közönség szívesen fogadta az igénytelen apróságot, melynek szereplői: *Harmat* Hedvig, *Haraszti* és *Tanay* pompásan játszottak. A felvonás végén velük együtt a szerzőt is kikapcsolták. Az egyfelvonásos után *Coullisset ur*-nak volt a reprize, egyben a színház új tagjának *Szögyén* Mariska asszonynak bemutatkozása. Az új tag ügyesen illeszkedett be a jól kipróbált ensemble-ba, mely *Hegedűs* Gyulával, *Kiss* Irénnel, *Tapolczai*val és *Vendrei*vel az élén ráduplázott a bohózat jól kipróbált sikerére.

* **Napamasszony.** A Nemzeti Színház ma felfrissítette *Sardou Napamasszonyát*, kétségkívül a *Csillag* Teréz kedvéért, akinek Noivelné új — és mindjárt hozzátehetjük — kitűnő szerepe. A színház nagy naivájából, ime: anyós lesz. Mintha csak tegnap lett volna, amikor a *Pailleton* vékony hangu ártatlanságát játszotta és most egyszerre megszólal a *Sardou* jókedvű anyósának hangján! Semmi kedvünk és semmi módunk az eset miatt melancholizálni, friss művészet és egészséges munka jellemezték ma is, a régi tulajdonságai a formájukat változtatott, de lényegükben változatlan erőnei. Az új szerepben — és szerepkörben — sikere volt *Csillag* Teréznek. A teli színház nagyon élvezte, őt is a darabot is, amelyet pompásabban játszottak, mint valaha.

* **Premiére a Budapesti Cabaretben.** Ma este mutatta be a Nagy Endre kitűnő vezetése alatt álló *Bonbonnière-Kabaré* az új decemberi műsorát. Pompás vidám tréfák, kitűnő kuplék, kis darabok és aktuális-mókák kerültek ebben a műsorban is előadásra és a közönség végigkacagta az egész estét. Nagyon hatásosak voltak *Nagy* Endrének *László Fülöpnél*, *A vajda az Abbázában* és *A kávéház* című jelenetei, *Nádas* Sándornak *Heidelberg-kupléja*, *Szép* Ernőnek aktuális strófái, *Nagy* Endrének *Jákób* című nótája, melyet *Ferenczi* pompásan adott elő. *László* Rózi óriási hatással énekelte a *Mégirom a Napnak* című kuplét. Az új műsor is minden este meg fogja tölni a *Bonbonnière* intim nézőterét.

* **Bernstein-darab Kolozsvárott.** *Kolozsvárról* táviratozzák: A Nemzeti Színházban ma volt *Bernstein* A karmok (*La griffe*) című négy felvonásos színművének bemutatkozó előadása. A főszerepeket *Hettyey* Aranka, *Acél* Ilona, *Sebestyén*, *Hidvéghy* és *Mészáros* játszották. *Bernstein* darabjának igen nagy sikere volt.

Elharácsolts milliós örökség

A nyitrai megyei nagyszony birtokai. Egy mámoros éjszakán mindenét elajándékozta. Négy rokon beleült a kiereszkasztott vagyonba. Pörölnek a kijátszott örökösök

Oberschall Adolfné felperes

Egy Maupassantnak való regénytéma szenzációs aktái kerültek ma az aradi törvényszék elé. Az iratok egy *négymilliós örökségi pör*ről szólnak, amelyet Felső-Magyarország két ősrégi nemes családja: a *Madocsányi*- és *Andaházy*-családok indítottak a hatalmas örökség megszerzéseért. A pör megindítója között van *Oberschall Adolfné* született *Andaházy* Mária, a magyar királyi Kuria elnökének felesége is, egyike azoknak, akiket a milliós örökségből kismiztek. Ez ad különös érdekességet a párnek, továbbá azok a hallatlan manipulációk, amelyekkel az örökséget a följelentés szerint elbitorolták. Az örökösök: *fancsali Jób Arthurné*, egy testileg, lelkileg megtört öreg asszony, akit a vád szerint mesterségesen *alkoholistává* neveltek a rokonai, csak hogy a milliókat magukhoz kaparítsák. A hamisan kiesztelt módszer bevált: az özvegy egy átlumpolt éjszaka után, teljesen beszámíthatatlan állapotban két ajándékozási szerződést irt alá, amelyekkel minden fekvőségét és ingó vagyonát temérdek készpénzt, papírját, ékszereit az összeszövetkezett négy rokonnak hagyományozta. A kismizett, rutul megkárosított oldalági rokonok indították most a pert s ezek között van *Andaházy Mária*, a kuriai elnök felesége is, aki *elsőnek irta alá a szenzációs panaszt*. A HIR aradi tudósítója utánajárt a dolognak és a szenzációs pörrel és előzményeiről a következő telefonjelentést küldte:

A nagyszony milliói

Az elharácsolts örökség

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Arad, november 27.

Az aradi törvényszékhez, mint polgári bírósághoz ma rendkívül érdekes panasz érkezett. A panaszt dr. *Politzer* Bernát rózsahegy-i ügyvéd adta be *Oberschall Adolfné*, született *Andaházy Mária*, *Madocsányi Gyula*, *Madocsányi Sarolta*, *Kálmán Antalné*, született *Császár Anna*, *Andaházy Pál* és *Andaházy Árpád* nevében, akik egy *négymilliós örökség* visszaperlése végett fordultak a törvényszékhez. Egy évvel ezelőtt a nyitrai megyei *Proszek* községben meghalt *fancsali Jób Arthurné*, egy *dusgazdag özvegy asszony*, akinek az ország három pontján: Nyitrai megyében, Abauj vármegyében és Aradmegyében voltak hatalmas birtokai. *Jóbné* egyedül élt a *proszeki kastélyban*, ahol hamar meglátogatta az aggkori gyöngöség, mert az öreg uriaszony mértéktelen életmóddal igyekezett elfelejteni az özvegyesség bánatát. Az itálra adta magát és nevezetes volt arról, hogy gyakran eszméletlen állapotba esett az alkohol mértéktelen élvezetétől. Ilyenkor persze könnyű volt befolyást gyakorolni a nagyszonyra, akit unokaöccsei: a *Jób- és Andaházy-félek* gyakran kerestek föl, hogy az örökség okából hatalmukba kerítsék. Egy éjszaka mind a négyen megjelentek a *proszeki kastélyban*: *Andaházy Géza*, *Jób Marcell*, *Jób István* és *Jób Albert* és barátságos poharazás közben arra kérték a *dusgazdag nagynénit*, hogy ajándékozza nekik a birtokait. A nagyszony vonakodott belemenni ebbe a dologba, mert ő még soká akart élni és korainak tartotta

a végrendeletét, de a falánk örökösök magukkal hozták a *kastélyba két ajándékozási szerződést* és azt követelték *Jób Arthurnétól*, hogy írja alá a szerződéseket. *Jóbné* elutasította őket, mire a négy rokon *hajnalig tartó zaklatással, válogatott fenyegetésekkel, a legerőszakosabb módon* kényszerítette őt arra, hogy a szerződéseket aláírja. Egy év előtt meghalt az özvegy és ekkor kiderült, hogy az *oldalági rokonok semmit sem kapnak* a milliós hagyatékából, mert a nagyszony az erőszakosan aláíratott szerződésekben *minden vagyonát elajándékozta a négy unokaöccsének*, akik pár hónappal ezelőtt *bele is ültek a vagyonba*. Az oldalági rokonok sehogysem akartak belenyugodni ebbe, azért indult meg a szenzációs pör.

A konyakos végrendelet

Jób Arthurné birtokai közül a nyitrai megyei ér legtöbbet. Ez a régi birtok, rajta az ősi kastély, két nagymultu nemesi család évszázados fészke. Aradmegyében *négyszáz ezer koronát* érő földje volt az özvegynek: az *aradszentmártoni birtok*, ahol életében szintén sokszor megfordult és ilyenkor nagy volt a vigasság, a szomszéd birtokok urai mind a *jókedvű nagyszony vendégei* voltak. Abauj vármegyében is nagy darab tehermentes föld volt az övé, a családi vagyon java azonban a nyitrai megyei *Proszek* körül feküdt. A följelentés (így lehet nevezni a kismizett örökösök panaszát) rendkívül érdekes dolgokat közöl az elhunyt matróna életmódjáról. E szerint az özvegy már régebben az itálnak adta magát, de hogy *alkoholista lett belőle*, azt a *kapzsi*, az örökségre leső rokonoknak lehet tulajdonítani. Ezek érezték, hogy a nagyszony furcsa szenvedélyének kiaknázásával kerithetik meg legkönnyebben a milliókat, amelyek különben sokfelé elapozódtak volna. Amint a följelentés is mutatja, többen vannak, akik kimaradtak az örökségből, mint akik a hamisság révén beleültek a birtokba. Ez a négy rokon napokig vendége volt a nagyszonyoknak, míg egy éjszaka keresztülvihette a gonoszul kiesztelt tervet. *A nagyszonyt konyakkal itatták egész éjszaka* és poharazás közben kínálták meg a két szerződéssel. A följelentés azt mondja, hogy a *testileg-lelkileg teljesen megtört matróna sokáig ellenállt*, mire a rokonok *fenyegetésekkel* állottak elő. *Hajnalig tartott a kegyetlen presszió*, míg végre a védtelen, öntudatlan asszonyból kieszkarták az aláírását. Remegő kézzel, jellegzetesen összekuszált betűkkel írta nevé a szerződésekre, amelyek a nyitrai megyei, az abauj megyei és az aradszentmártoni birtokot egyformán *Andaházy Gézának* és a három *Jób-testvérnek* ajándékozzák. Az ingó vagyonról sem feledkeztek meg az örökség-harácsolók, ez is föl volt sorolva a szerződésben.

A följelentők

Az aradi törvényszéken érthető föltűnést keltett a milliós per. *Fábián* Lajos törvényszéki elnök vette magához a panaszt, amelynek elbírálására az aradszentmártoni birtok miatt illetékes az aradi törvényszék. Az elnök eddig nem osztotta ki senkinek a szenzációs aktát. Dr. *Politzer* Bernát, a rózsahegy-i ügyvéd úgy jutott a képviselőhöz, hogy az *Oberschall-familia* családi fészke Rózsahegyben van és *Politzer* doktor különben is egyike a *Felvidék* legnevesebb ügyvédeknek. A milliós pört még a regénybe illő részleteinél is az teszi érdekesebbé, hogy az egyik pa-

naszttevő a legfelsőbb bíróság elnökének a felesége, egy rendkívül egyszerűségben élő, puritán matróna. *Oberschall Adolfné* bizonyára nem járult volna hozzá a pörhöz, ha annak kimeneteli pillanatig is kétséges volna. Az is bizonyos, hogy az aradi törvényszék a leggyorsabban fog itélkezni a nevezetes ügyben és így hamarosan napfényre derül a botránynak minden részlete. A terjedelmes panasz konkluziója a *kiereszkasztott ajándékozási szerződések érvénytelenítését*, a hagyományozás *megsemmisítését* és a négy rokonnak a jogtalanul birtokból való *kilakoltatását* követeli.

A kapzsi örökösök

A *proszeki kastély* nagyszonyja, a milliók fölött rendelkező matróna alig egy éve nyugszik a nyitrai megyei családi sirboltban és az örökség-botránny hőséi azóta uralkodnak a hatalmas birtokokon. Alig hunyta le szemét a *dusgazdag asszony*, nyomban beleültek a vagyonba, amit még életében felosztottak maguk között. Az ajándékozási szerződések formailag kifogástalanok voltak s így nem volt törvényes akadály annak, hogy a milliókat hatalmukba kerítsék. A nagy pör azért indul meg csak most, egy esztendő után, mert a kismizett örökösök kegyelme tekintettel volt a megboldogult örökösök iránt; meg akarták várni, míg letelik a gyászév és kegyeltes tekintetek nem zavarják a három nagybirtok visszapörölését. A boldog örökösök, a tiszteletreméltó család négy hűtelenjét, nem igen zavarja a kegyelet. Ők hamar beleélték magukat a nagyuri módba és mikor a kismizett rokonok a törvény szerint járó hagyatékukat átengedését kérték tőlük, ridegen elutasították a jogosult igényt. Sok éven keresztül mesterkedtek ők abban, ami most egyszerre nábob gazdagságot, vig és gondtalan életet biztosít nekik. Akár a régi világ regényhőséi, a magyar dzsentriéletnek sűrűn visszatérő típusai, egy szédületes jövőt, egy egész, pazar, nagyuri életmódot alapítottak arra, hogy bölcsebből hozott születési privilégiumuk majd egyszer mesés gazdagsághoz juttatja őket, a mely kincsekkel aranyozza be az elértéklenedett predikátumot. Tervszerűen keresték ők ezt a kincset, amelyet azonban nem soká élvezhetnek majd, mert a rokonok igazsága részre darabolja a hamis uton szerzett gazdagságot.

Biztos hatást

Érünk el ezzel a kedvelt, enyhe has-hajtóval, melynek ize oly kellemes, hogy gyermekek és felnőttek is egyaránt szívesen veszik be.

A „Califig” fokozza az étvágyat, elősegíti a bélrendszer kitisztítása által az emésztést s így egészségünk fenntartásához nagy mértékben hozzájárul. Hatása főleg abban nyilvánul, hogy a „Califig” a legnagyobb gondossággal készítették. A „Califig” érett kaliforniai fügegyümölcsök és különféle Altalanosan ismert jó, gyógyhatású füvek kivonatából áll.

Minden gyógyszerárban kapható.
Egy nagy üveg ára 3.— K, kis üveg 2.— K
Főraktár: **Török József** gyógyszerár
Budapest, VI., Király-utca 12.

HA FÁJ A FEJE,

24 pasztillát tartalmazó doboz 1 kor. 20 filler.

Ne tévovázzék, hanem használjon azonnal, mely 5 perc alatt mindenféle természetű ideges fejfájást, még ha krónikus is, megszüntet.

Felülmúl minden eddig ismert szert. Hatása bámulatos, még a leghevesebb fejfájásnál is.

Beretvás-féle MIGRAIN pasztillát.

Főraktár: **Beretvás Tamás** gyógyszerésznél, Kispeszt, Rákóczi-utca 6.

Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. Ingyen postal szállítás 3 doboz rendelésnél.

A honvédtizedes tragédiája

Singer Mór édesanyja elmondja A Hírben a Sanitásmord borzalmas részleteit. Panaszszal fordul József főherceghez

Singer Mórnak, a katonai bornírtság áldozatának borzalmas tragédiája, amelyről *A Hír* révén értesült a közönség, megdöbbentette a szerencsétlen honvédtizedes bajtársait és polgári kollégáit a déli vasutnál, amelynek buzgó hivatalnok volt. A budapesti honvédkórházi-kórházban pedig, ahonnét halálos utra indult a fiatal katona, kínos feszengést okozott a leleplezett „Sanitásmord”, amelyet nem sikerült agyonhallgatni. Ma újabb fölháborító részleteket kaptunk, amelyek elodáztatlan kötelességévé teszik a honvédelmi miniszternek, hogy Singer Mór szomorú esetét és a helyőrségi kórházban uralkodó rendszert szigorúan megvizsgálja. Singer Adolfné, az elhunyt édesanyja, megjelent *A Hír* szerkesztőségében. Talpig gyászban volt a megtört lelkű uriaszony, aki a következőket mondta el fia halálának előzményeiről:

— Először is fogadják halás köszönetemet, hogy a megrendítő katasztrófáról lerántották a leplet. Nem tudom, ki informálta örököt, de amit irtak, mindenben megfelel a valóságnak. Szegény fiam valóban a *katonai brutálítás, a rosszindulat és tudatlanság áldozata*. Fiam az idén januárban vonult be a budapesti első honvédtizedeshez. Azelőtt táviróhivatalnok és pénztáros volt Kápolnásnyéken, a déli vasut szolgálatában. Férjem ugyanennél a vasutnál Budapesten raktárnok. A fiu nagy kedveléssel szolgált a katonaságnál, csakhamar tizedes is lett. Most, hogy az őszzel megbetegedett, a honvéd helyőrségi kórházba vitték. Tüdőgyulladás volt, de égbekiáltó szörnyűség, amit vele cselekedtek. Én naponta meglátogattam és meggyőződtem, hogy *egyáltalán nem kezelik*. Szimulánsnak tartották. Soha egy Prinsitz-borogatást nem kapott. Olykor az egyik ápolónak borralalót adtam, hogy ne hanyagolják el egészen. Az ápolókkal durva munkát végeztetnek, naphosszat mosnak, surolnak, a betegekkel nincs idejük foglalkozni. Fiam állapota rosszra fordult, a honvédorvosok tüdőcsucs-hurutot konstatáltak és a tüdőbajozok osztályába vitték. Itt kezdődött a kálvária.

— Az ezredorvost és a törzsorvost folyton kértem, engedjék meg, hogy hazavigyem a fiamat. Mi majd gondoskodni fogunk az ápolásáról. Kérésemet nem teljesítették, az ezredparancsnokság is elutasított. Arra kértem tehát az orvosokat, törődjenek beteg fiammal. Hiszen még kristályvizet se adtak neki, pedig a vízvezetékét nem tudta inni. Doktor *Magyar* ezredorvos ezt mondta: „*Minálunk először jön a ló, aztán a ruha, aztán az egészséges katona, végül a szeméjje: a beteg katona.*” Máskor meg ezt mondta: „*Majd akkor viheli el ismét a fiát, ha meghalt. Addig itt marad.*” Közben a láz 39—40 fokra emelkedett. És a lázas, nagybeteg fiut *sétálni küldték az orvosok* a nyirkos hideg levegőre! Hát nem szívtelenség ez!

— November 12-én *József* főherceg meglátogatta a fiamat, akinek minősítési táblázata föltűnt neki. A fiam nem merete bevallani az igazat, mert félt a megtorlástól. A fenséges ur kérdéseire egyre azt válaszolta: „*Jól érzem magamat, jól bánnak velem.*” Istenem, ha beszélhetett volna! Ha elmondhatta volna, mit szenved, mily keveset törődnek vele s hogyan kergetik a kisebb betegségből a súlyosabbra, a katasztrófába. Doktor *Szepessy* törzsorvosnak november tizedikén panaszkodtam a kezelés miatt. Vádjtam az orvost, az ápolókat, — a törzsorvosnak erre nem volt válasza. Közben mellhár-

tyagyulladást kapott a fiam — a honvédkórházi levegőkurától. Ekkor nagykegyesen megengedték, hogy hazavigyem. Dr. *Márkus Aurél* és dr. *Skarniczky* Henrik orvosok azt mondták, hogy menthetetlen. Elhanyagolt mellhártyagyulladást nem lehet gyógyítani. Azt mondták a kezelőorvosok, hogy bátran *följeleníthetem* a honvédkórházi orvosokat. November tizenhatodikán halt meg szegény fiam, rettentő haláltusa után.

Singer Adolfné elmondotta még, hogy *József főherceghez fordul panaszával*, amelyben részletesen fölfedi a honvéd helyőrségi kórházban uralkodó állapotokat. Vádirat lesz ez az orvosok ellen. *Singer Mór* halála előtt néhány nappal így szólt anyjához:

— Anyám, ha fölgyógyulok, boszut állok rajtuk. Ha meghalok, *te állj boszut értem.*

Singer Adolfné nem akarja ugyan megboszulni fiának végzetes sorsát, de azt hiszi, hogy a többi szerencsétlen katonát megmentheti a honvédorvosok halálos kezelésétől.

Zsófia iskolába jár

Hercegisasszony az István-uton

Az István-uton van magas fallal övezett palota: ez a budapesti Sacré Coeur. Gazdag kis lányok járnak ide, a nép egyszerű gyermekeit talán fel sem veszik. Az uri intézetet nagy megtiszteltetés érte néhány hónap előtt. Egy udvari hintó állott meg a pompás vasajtó előtt; József főherceg és Augustus főhercegnő szállottak ki és egy nyolcéves szőke hiba: Zsófia hercegisasszony, akit ünnepélyesen beírtattak a Sacré Coeur harmadik elemi osztályába. Zokogjunk a meghatótságtól és tétlen állva adjunk hálát a magyarok isteneknek, hogy megértük ezt a nagy és szent napot: egy Habsburg-családból való kis hercegnő nyilvános iskolába jár Budapesten. A tanárok és tanárnők most már tiszta lelkiismerettel mehetnek nyugalomba; a Szent Szív megtette kötelességét, bezárhatják a finom iskolát; a többi növendékek egész életükre boldogok, egy levegőt szívhattak egy valódi, vérbeli főhercegnővel. Az István-uton pedig estefelé a nyirkos ködben, hidegségben éhesen kis fiúk és kis lányok baktatnak hazafelé, a hideg beeszi magát sovány testükbe, a szél besuhan rongyos ruhájukba. — oh, szegény pesti gyermekek, tartsa bennetek a lelket, hogy egy sarat taposhattok fenséges társatok hintájával és az udvari lovakal. Hódolattal néztek a ragyogó hintót a hűlye, borotváltarcu kocsiist és lakájt, akik reggeltől estig a Sacré Coeur előtt lopják a drága időt. Az újságokat pedig, amelyek vörös betűvel és áhitatos szemforgatással ünneplik azt a napot, amelyen fenséges papája és fenséges mamája, Zsófia hercegnőt beírtatták a Sacré Coeurbe, göngyöljétek selyempapírba, tegyéktek kedves emlékeitek közé, hogy ha megnőttök és koplalni fogtok, legalább a címeres hintó és az udvari papirak maradjanak meg számotokra.

Várandós állapotban

lévő anyáknak nincs jobb barátjuk, mint a SCOTT-féle Emulsió. Testi gyengeség és bágyadság ha kinozza őket, úgy a SCOTT-féle Emulsió ép oly esodálatos, mint kielégítő hatással van.

Új erőt és új életkedvet

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módosított védjegyét — a halászt — kérjük figyelembevenni.

kölesönöz a SCOTT, mintha varázslat lenne. De még több örömet okoz a szülőknek, ha a csecsemő megszületik, mert egészséges színében és erős formában a szülők különösen gyönyörködnek. Ez onnan van, mert az anya által bevett SCOTT-féle Emulsió a gyermeket is táplálta s erősítette, szóval mindkettőre a legkellemebb hatást gyakorolta.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható a gyógytárakban.

Magyarnak Pécs!

Németnek Bécsi!

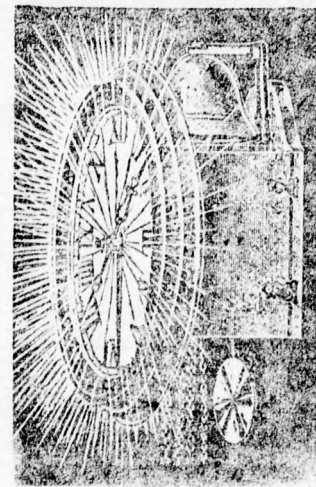
Ne küldjük pénzünket külföldre!

Egyes külföldi cégek utánozzák ábráimat, de a valóságban silány árut szállítanak! Csak általam kipróbált, pontosan szabályozott órákat szállítok. Nem tetsző árut kicserélek, vagy a pénzt adom vissza.

5 évi jótállás!

Legnagyobb raklár! * * * Legolcsóbb árak!

Brillians, smaragd, igazgyöngy s egyéb drágakő-ékszerek, menyasszonyi, esküvői, születés, névnap, jubileumi, keresztelési s minden alkalmi ajándéknak megfelelő maradványok és tartós értékű valódi ezüst, vagy ezüsttel bevont dísz tárgyak, melyek a legújabb iparművészet remekei, sőt oly mesés választékban és oly olcsó áron be nem szerezhetők.

Toronyharanghangu fali ébresztő óra éjjeli világító számlappal, 30 óráig jár, kellemes csengésű pontos és erős szerkezetű óra. Fél és egész órát üt, csinos kiállítású.

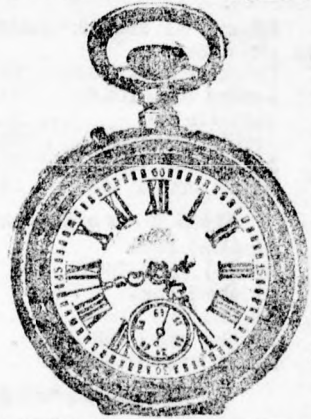
7 korona

világító számlap nélkül

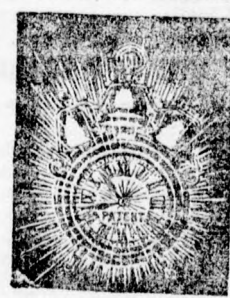
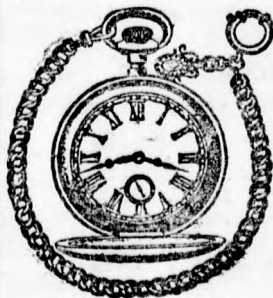
6 korona

Bármely útvonalunkat elvállalok, költségtérítéssel, rajzokkal ingyen szolgállok. Brilliansok, gyémántok foglaltat a legújabb divat szerint előnyös áron számítom.

Világhírű amerikai rendszerű nickel zsebóra valódi Roskopf 5 kor. 20 fill. Valódi svájci szerkezettel 6 kor. 40 fillér

Legújabb divatu ezüsttel kivert finom cigarettá börtárcsá 5 koronától feljebb. Legdivatosabb lapos valódi ezüst cigarettá tárcsá ékkövekkel díszítve 10 koronától feljebb. Remek borostyánkő szipka ezüsttel díszítve 10 koronától feljebb. A szipkák csupán ezüstben, vagy aranyban is kaphatók.

A rajz az eredetinek a felo. Duplafedele nickel zsebóra a legpontosabb és leg-egyszerűbb zsebóra 7 korona 50 fillér.

Legújabb ébresztő óra 3 haranggal erős és pontos szerkezettel éjjeli világító számlappal 6 korona 1 haranggal 3 4

Schönwald Imre órásmester és ékszergyáros PÉCS.

Ki ezen lapra hivatkozik megkapja ingyen és bérmentve 3000 ábrájú új árjegyzékemet, mely az ékszervásárlók valóságos tanácsadója.

KÖZGAZDASÁG

A budapesti gabonatőzsde

I. Készáru-üzlet

Csekély vételkedv mellett 10—20 fillérrel olcsóbb áron elkelt 6000 mm. buza. Rozs bányadt. Egyéb termények árai mérsékelt forgalom mellett bányadtak maradtak.

Köttettek:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 78 k. 25.85 K, 100 mm. 77 k. 25.30 K, 100 mm. 77 k. 25.30 K, 200 mm. 77 k. 25.80 K, 200 mm. 77 k. 25.80 K, 200 mm. 76 k. 25.60 K.

Pestvidéki: 150 mm. 78 k. 25.50 K, 100 mm. 77.5 k. 25.40 K, 100 mm. 76.5 k. 25.40 K, 250 mm. 76.5 k. 24.90 K, 150 mm. 76 k. 25.10 K, 200 mm. 76 k. 25.40 K.

Kalocsai: 1010 mm. 76.3 k. 25.45 K.

Mind három hónapra.

Rozs: 400 mm. 23.70 K, 200 mm. 23.30 K, 100 mm. 23.30 K, 100 mm. 23.20 K.

Uj-tengeri: 100 mm. 13.86 K.

Zab: 200 mm. 17.35 K, 100 mm. 17.00 K, 100 mm. 17.10 K.

Mind készpénzfizetés mellett.

Hivatalos jegyzés

Buza	kilós	Ára 100 kgr.	kilós	Ára 100 kgr.
Tiszavidéki (uj)	75	24.75 — 25.15	70	25.45 — 25.85
"	76	24.95 — 25.35	80	25.55 — 25.95
"	77	25.10 — 25.50	81	— — — —
"	78	25.30 — 25.70	—	— — — —
Fejérmegyei (uj)	75	— — — —	79	25.20 — 25. —
"	76	24.65 — 25.05	80	— — — —
"	77	24.85 — 25.25	81	— — — —
"	78	25.05 — 25.45	—	— — — —
Pestvidéki (uj)	75	24.50 — 24.90	79	25.25 — 25.75
"	76	24.70 — 25.10	80	— — — —
"	77	24.90 — 25.30	81	— — — —
"	78	25.10 — 25.50	82	— — — —
Bácskai uj	75	— — — —	—	— — — —
"	76	24.70 — 25.10	—	— — — —
"	77	24.90 — 25.30	—	— — — —
"	78	25.10 — 25.50	—	— — — —
Rozs	elsőrendű uj	— — — —	83.40	23.70
"	középmínőségű uj	— — — —	83.20	23.35
Árpa	takarmány, elsőrendű	— — — —	15.90	16.10
"	takarmány, másodrendű	— — — —	15.70	15.90
Zab	elsőrendű	— — — —	16.85	17.15
"	középmínőségű	— — — —	16.25	16.65
Tengeri magyar	— — — —	— — — —	14.90	15.10
Ropos	káposztarepce	— — — —	84.50	36. —

II. Határidő-üzlet.

Lanyha.

Kötések. Az üzlet folyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza (1908)	22.44—22.52—22.46
Áprilisi buza (1908)	25.94—26.10—25.98
Októberi rozs	20.40—20.50—20.46
Áprilisi rozs (1908)	24.32—24.46—24.36
Áprilisi zab (1908)	17.28—17.34—17.30
Májusi tengeri (1908)	15. — — — 15.03—15.02

Déli 1 órakor zárulnak.

Októberi buza	22.46—22.48
Áprilisi buza (1908)	25.98—26. —
Októberi rozs	20.46—20.48
Áprilisi rozs (1908)	24.36—24.38
Áprilisi zab (1908)	17.30—17.32
Májusi tengeri (1908)	15.02—15.04

Gabonaforgalom

1907. november 25-től november 26-ig

	Érkezett	Elszállított
Buza	16492	—
Rozs	1359	5708
Árpa	2127	633
Zab	556	6572
Tengeri	1014	403
Liszt	201	15739
Korpa	—	2099

Délutáni határidő-üzlet:

4 1/2 órakor a következők voltak a záró árfolyamok:

Áprilisi buza (1908)	25.86
Októberi buza (1908)	22.28
Áprilisi rozs (1908)	24.28
Októberi rozs (1908)	20.30
Áprilisi zab (1908)	17.24
Májusi tengeri (1908)	15.94

A budapesti értéktőzsde

Magasabb amerikai jegyzések, valamint a külföldi pénzügyi piacokról érkezett jobb hírek kedvezően befolyásolták a mai tőzsde irányzatát. Az összes értékek iránt emelkedő árfolyamok mellett igen élénk kereslet mutatkozott. A mai ultimó-ellátás változatlan kamatláb mellett nyert gyors és sima elintézését.

Előzőzsde:

Köttettek: Osztrák hitelrészvény 628.00—628.75. Magyar hitelrészvény 741.00—745.25. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 464.75—465.50. Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 720.50—722.00. Osztrák-magyar államvasut 662.50—663.75. Déli vasut 144.50. Rimamurányi vasut 511.50. Magyar koronajáradék 92.35—92.37 1/2.

Déli tőzsde:

Ujabb impulzus hiányában a délitőzsde változatlan árfolyamok mellett üzletelen volt.

Köttettek: Osztrák hitelrészvény 628.00—629.50. Magyar hitelbank 741.00—742.50. Magyar

leszámítoló- és pénzváltóbank 465.25—465.75. Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 421.00—421.75. Osztrák-magyar államvasut 663.00—664.25. Magyar koronajáradék 92.35—92.40. Közúti vasut 531.50—532.50. Keresk. bank 3225.00. Hazai bank 278.50—279.50. Konvertált sorsjegy 149.00. Hazai sorsjegy 104.50—105.25.

Utőzőzsde:

Irányzata mérsékelt forgalom mellett szilárd. Köttettek: Osztrák hitelrészvény 628.75—631.25. Magyar hitelrészvény 741.00—743.00. Osztrák-magyar államvasut 664.00—664.50. Rimamurányi részvények 512.00. Koronajáradék 92.40—92.60.

Zárlat délután 4 órakor

Osztrák hitelrészvény 631.25. Magyar hitelrészvény 643. —. Osztrák-magyar államvasut 664.50. Rimamurányi részvények 512. —. Koronajáradék 92.60.

Bécsi értéktőzsde

Bécs, november 27. 4 1/2% papírjáraadék 95.85 4% osztr. aranyjár. 113.75. 1860. sorsjegy 147.75. Osztr. hitelsorsjegy 437.50. Angol osztr. bankrészv. 284.50. Bécsi Bankverein 515.25. Osztr.-magy. bank 17.76. Déli vasut 144.50. Dunagózh. társ. 970. —. Dohány részv. 392. —. Cs. k. arany (vert) 11.36. Német bankváltók 117.76. 4 1/2% ezüst jár. 95.75—790 Osztr. koronajáraadék 96. —. 1864. sorsjegy 250.75 Osztr. hitelint. részv. 631. —. Union-Bank 526.75. Osztr. Länderbank 404.75. Osztr. m. áll. vasut 664. —. Elbervölgyi vasut 423.50. Alpesi részv. 586.25. 20 frankos 19.21. Londoni váltóár 242.15. Lipótkohó —. —. Török-sorsjegyek 182.75

Bécs, november 27. 4% arany-járaadék 109.60. Tiszai és szeg. köles. sorsj. 139.25. Magy. hitel. részv. 742. —. M. lesz. és váltó részv. 464. —. Rimamurányi 511.25. M. cukoripar —. —. Adria hajózási r.-t. 391. —. Magyar koronajáraadék 92.40. 4% magy. földteherm. kötv. 92.45. M. nyer.-k. sorsjegy 184.75 Kassa-Odorv. v. részv. —. —. M. keresk. bank 32.20 M. Jelzálogbank 421.50.

Külföldi értéktőzsde

Berlin, november 27. (Zárlat.) 4 1/2% papírjáraadék —. —. 4% osztr. arany jár. —. —. Osztr. hitel. 196.90. Déli vasut 27.25. Orosz bankjegyek 214.75. 4% uj orosz kölcsön 75.75. Disconto Commandit 168. —. Dynamit Trust 152.75. Harpeni 197.50. Unifikált török jár. 93. —. 4 1/2% ezüst járadék 95.60 4% magy. arany jár. 91.75. Magyar koronajáraadék —. —. Osztr. m. államvasut 141.75 Bécsi váltóár 84.80. Olasz járadék —. —. Alt. Vilamos Edison 195.50. Gelsenkircheni 193.30. Laurakohó 217.50.

Megjelent és mindenütt kapható a

Boltí ára 1 kor. 20 fill.

Mindenki, aki a FIDIBUSZ-ra legalább félévre előfizet, ingyen kapja a FIDIBUSZ diszes naptárát

A FIDIBUSZ előfizetési árai:

Egész évre 6 korona.
Félévre 3 korona.
Negyedévre 1 kor. 50 fill.

Egygyes szám ára 5 krajcár.

A FIDIBUSZ kiadóhivatala.

Miért közkedvelt

Diana-szappan és Diana-krém

! bőrápoló- és ! ! szépitő-szer? !

Mert: Nagyon kellemes és bájos illata van.

Mert: A szépséget állandósítja — 60 évig.

Mert: El van ismerve, hogy a kézápolás, kézfehérítés, kézfinomítás el sem képzelhető ezek nélkül.

Mert: A fényes arc bőr és izzadt kéz azonnal megszüntethető.

Mert: Minden nő és férfi egyaránt szép akar lenni.

Mert: Az összes pattanásokat — legkisebbtől legnagyobbig — teljesen elszáritja.

Mert: Megakadályozza a tavaszi szeplők láthatóságát.

Mert: A hidegtől s szétől kifujt vörös és érdes arcot és kezeket fehérre és puhává varázsolja.

Mert: A piros és rezes orrt eltünteti.

Mert: Az arcon előforduló apró, igen finom pirosas-kék ereket is eltünteti.

BIZONYÍTVÁNY! Alólirott ezennel bizonyítom, hogy az Erényi Béla ur gyógyszerész, budapesti lakostól bemutatott DIANA-szappant, DIANA-arc-kremet megvizsgálva, azokban fémmérgeket, maróhatású vagy külső használatkor ártalmas egyéb anyagokat nem találtam, miért is nevezett szépitő-, bőr- és hajápoló szerek ártalmatlanok és így használatuk ellen kifogás nem emelhető.

Kelt Budapesten, 1906. március 15.

Nyilvános vegyikísérleti állomás

Dr. Neumann Zsigmond m. p.

kir. keresk. és váltótörvényszéki hites vegyész.

Egy üveg-tégely Diana-arc-krem nappali használatra	75 krajcár.
Egy üveg-tégely Diana-arc-krem éjjeli használatra	75 krajcár.
Egy eredeti Diana-szappan	75 krajcár.

Az egész országban mindenütt kapható.

Egyedüli készítő:

Erényi Béla gyógyszerész

Budapest, Károly-körut 5.

(Postai megrendelések utánvétellel eszközölhetnek.)

SZINHÁZAK

Csütörtök, 1907. november 28-án.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Carmen.

Opera 3 felvonásban.
Kezdete 7 órakor.

NEMZETI SZINHÁZ.

Pozsonyi diéta.

Vígjáték 3 felvonásban.
Kezdete 7 órakor.

URANIA SZINHÁZ.

A babona.

Kezdete 7 1/2 órakor.

VIGSZINHÁZ.

Az ingovány.

Színjáték 3 felvonásban.
Kezdete fél 8 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

Raffles.

Színjáték 4 felvonásban.
Kezdete 1/2 8 órakor.

KIRÁLY SZINHÁZ.

Varázskeringő.

Operett 3 felvonásban.
Kezdete 7 1/2 órakor.

NEPSZINHÁZ.

(Vig-Opera).

A dienevér.

Operett 3 felvonásban.
Kezdete 8 órakor.

Modern Színház - Cabaret

Andrássy-ut 69.

Telefon 93-19.

Boccarat. Gubbi-Soma-darabja. Minden megdrágult. Molnár Ferenc jelenete. Nézőtér a színpadon. Színpadi trüf. — Disznótör a Lipótvárosban. Posti életkép. Irtó Molnár Ferenc. Huszonégy mulatságos kabaretzám. Fellépnek: Pálmay Ilka, Medgyaszay Vilma, Tornai Fancsi, Poór Lili, Vörös Illi, Kékény Ilona, Ural Mella, Gregus Margit, Nyáray Károly, Kabók, Solyom, Szontirmai, Barsonyi.

Kezdete 9 órakor.

KELETI-SZINHÁZ.

VII. Ezeross-tér 15.

Telefon 88-90.

A főváros legelőadásban berendezett mozgószínháza.

Az ördög-vadászat. Hewai szigete. Az igazi matróz. A vidám házmeester. Az álmok birodalma. Kiállhatatlan kamasz. A bolygó újság. A farmer tragédiája. Egy bolygó perc. Frakkos bandita és még két, az utolsó órákban érkezett attrakció.

Kezdete 5 órakor.

Budapesti CABARET Teréz-körút 28. sz. (Bonbonnière) Telefon 52-88

Minden este 9-től 12-ig nagy előadás.

Szerdától, november 27-től teljesen új műsor!!

Új darabok: László Pál műtermében. — A pesti kávéház. — Zrínyi kiróhanása. — Egy valódi történet.

Új színpadi trüf: A szépségzseni jövődörmöndő. — A női kalap túltengése. — A vajda a Wagner-zeneről.

HUSZONÓT ÚJ CABARET SZÁM.

Fellépnek:

LÁSZLÓ RÓZSI, NAGY ENDRE, FERENCZI KÁROLY, Kepf Jolán, Balogh Béke, Bibor Olga, M. Chabauty, Huszár, Sajó, Mahr, Gabányi, Kóváry stb.

Jegyek: Báránál, Kossuth Lajos-utca és Andrássy-ut, Zipszer-nél, Andrássy-ut 4. és a Cabaret pénztáránál

FOLIES CAPRICE

Igazgatók: Révay-utca 18. Rendező: ROTT SÁNDOR
LEITNER és KELETI MA! Az előadás kezdete fél 9 órakor. MA!
Egynegyed 10 órakor! Egynegyed 10 órakor!

„Leánynezőben“.

Böhözát. Irtá: Satyr. Rendező: Rott Sándor.

Végül 11 órakor! Végül 11 órakor!

„Ländliche Unschuld“

Burlesk bohózát. Irtá: Satyr. Rendező: Werner Manó.

Továbbá: Trebitsch Sándor és Baura Emil, Türk Berta és Zöldi Márton új szülő számaikkal.

Nappali pénztár délelőtt 9-11-ig és délután 3-6-ig.

Az 1-5. emeleti Casino de Paris-ban minden este fél 12-től angol és francia különlegességek fellépő.

Badacsonyi - kávéház

VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Ma és minden este

Nagyszombati BARNÁ LACI

volt állatorvosnagyhallgató vezetésével BARNÁ PISTA 12 tagból álló zenekarával, hangversenyek. Kivül részt vesz a hangversenyben

Schreier Sándor

kedvelő és gondnokművész is, aki a külföldi udvarok előtt is nagy sikerrel mutatta be művészetét. A nagy zenevezető mellett még egy különös kedvezményben is részesülnek a t. vendégek, a mennyiben étlap szerint tetszésük szerint választott színházi vaasorát kapnak egy koronáért.

Családok találkozóhelye! Polgári árak!

VESZÉK

uraságoktól levett férfi ruhákat a legmagasabb árban. Levelezőlapon adott értesítésre, úgy helyben, mint vidéken, személyesen jövők.

Braun Elemér,

BUDAPEST, Király-utca 40. III. em. 17.

Világhírű zongorák

mint Bösendorfer, Ehrbar, Bechstein, Ibach, Gaveau (Páris) stb. legelőadásban vásárolhatók és bérelhetők.

Keresztély

hírneves zongorateremtő Budapest, Váci-körút 21. sz. (parudvar.)

Füruháik.

- Iskola-öltöny K 8
- Matröz-öltöny K 12
- Felöltő K 13
- Havelok K 10
- Ulster K 18
- Sajka kabát K 11

Minden tiszta gyapju.

ROTHBERGER JAKAB

cs. és kir. udvari szállító Budapest, Váci-utca 6.

Szülő olvanyokat száll. fajtisztaságért jótállva

legjobb választásban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telepe

Tulajdonos: Caspari Frigyes, Medgyes 2. sz. (Nagyküküllő megye.)

!! Tessék képes árjegyzéket kérni !!

Az Árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, emellett minden részéről érkezett rendelések megérkezése előtt az ismerős személyiségektől ugy szó mint irásbeli bizonyítást szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Egy háromszobás lakberendezés 360 forinrtól

kezdve, mely áll: 2 székény, 2 ág, 2 éjjeli szekrény, 1 mosdó- és tükör márványtal 130 ft., 1 kárpiz, 1 kárpiz, 6 ebédlőszék, 1 szőnyeg, 130 ft., 1 kárpiz, 2 fotel, 2 fantázia szék, 2 ülőka, 1 szalonasztal és 1 kózzel és tükör selyemmel vagy plüssel bevont 110 ft. Nagyobb és finomabb berendezés BUTOROK nagyon olcsó árakért, sek, valamint egyes BUTOROK nagy választékban.

NAGY IMRE lakberendezési vállalkozó butorraktára

Budapest, Váci-körút 9. I. em. Szeressen-utca sarok 365 képpel ellátott legmodernebb albumunkat 50 fillérvényig beküldése ellenében megküldjük.

„MAGYAR TEXTILIPAR“.

Folyóirat. 1000 A pamut-, gyapju-, len-, kender-, selyem- és juta ipari és kereskedelmi közlöny.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Ujvidéken.

Megjelenik havonta 2-szer

Előfizetési ára egy évre 12 kor.

Részfizetés 29540

„THE ROYAL“

beszélőgép

legjobb modell, kárpiz szigorúan az eredeti gyári árakon

45% árleszállítással

szállítunk havi 8-10 kor. részletezésre is, vidékre is bárhol.

Láng Jakab és Fia grammofon nagykereskedők Budapest, József-körút 41. Flókuzettánk: VIII., Baross-tér 2. sz. és Budán, Zsigmond-u. 9. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TÖBB SZABADALOM SZÁMOS KITŰNETES

KOCH JENŐ

MEIDINGER KÁLYHA -GYÁRA- BUDAPEST SZONDY-UTCA 53

EREDETI: MEIDINGER KÁLYHAK ELISMERT-LECJOB BUDAPESTI GYÁRTMÁNY KÖRÖSLÁN KEMÉNY-TOLDOK:

NŐI FEHÉRNEMŰEK

a leggyorsabbtól a legfinomabb kivitelig az áruházam előcsarnokában megtekinthetők. Minden darabon a legelőadásos szabott ár látható.

KERTÉSZ PÁL, Rákóczi-ut 40.

A Népszínházzal szemben. Telefon 46-79. Szigorúan szabott árak.

Rum és likőrök

készítése háziilag!!

100%-200% megtakarítás!

fillér 80 fillér

egy adag koncentrált jamaika rum kivonatot, vagy az előbb felsorolt likőrvonatok bármelyikét, melyek segítségével 1 1/2 liter igen finom rumot, vagy 2 1/2-3 liter igen finom likőrt készíthetünk. Használati utasítás minden üveghez. — Allsch, Anisette, Benedictiner, Chartreuse, Császárkörte, Curacao, Cseresznyelikőr, Diólikőr, Fodormenta, Kakaó, Kávé (Crème de Mokka), Kéményes, Meggylikőr, Marasquinó, Rosztopsin, Vanília, Waldmeister, Őszi és sárga barack stb. Cone, jamaika rum-kivonatot és Cognackivonatot

1 kor. beküldése ellenében bérmentve küldök egy adag bármilyen likőr vagy rumkivonatot próbára. Főraktár:

Majthényi Béla

arany kereszt drogéria és illatszertár Budapest, IX. ker., Vámház-körút 15.

Gázcsillárok

5 és 3 ágú, villanyra is berendezve, használt, de nagyon jó állapotban, azonnal eladó. Cim. KERTÉSZ PÁL, Rákóczi-ut 40

ÉN Csillag Anna

285 cm. hosszú óriási Loreley-hajammal; ezt a haját az általam feltalált pomádé 14 hónapos használatával értem el. Ezt az egyedül szexnek ismerték el a haj kihullása ellen, a haj növesztésének előmozdítására, a hajtalaj erősítésére. Farfaknál erős szakágyonost idéz elő és már rövid használat után, úgy a fej, mint a szakághajnál természetes fényt és sűrűséget ad és a legelsőbbi öregség megelőzi a haját a korai őszüléstől. Kezdekem, hogy teljesen ártalmatlan. A Csillag Anna asszony által feltalált hajnövesztő pomádé használatával mindenki késő öregségéig sűrűnek és hosszúnak tarthatja meg a haját. Egyetlen szerben sincs annyi haj-tápláló anyag, mint a Csillag-pomádéban, amely jogval szerzett magának világhírű nevet, mert a nők és férfiak már az első tegy pomádé használatával a legjobb eredményt érték el, amennyiben a haj kihullása már néhány nap múlva teljesen megszűnik és új haj kezd nőni. Ezt a sikert a világ minden részéről érkező elismerő iratok bizonyítják, mert csak az igazság koronazza a sikert. Minden megrendelés gyáramból lesz közvetlenül megküldve, mivel sok hamisítás történik és azokat másképp nem ellenőrizhetem. Egy tegy 1, 2, 3 és 5 forint. Postai szétküldés naponta az összeg előzetes beküldése után vagy postai utánvétellel az egész világra a gyárból, ahová minden megbízás intézendő.

Csillag Anna

Wien, I., Graben 17.

APRÓ

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

Ajánlatokhoz, melyeket valamely jelleg alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert éretük semmiféle felelősséget nem vállalunk.

Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított négy hét alatt címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

A NAP - A HIR apróhirdetési levelezőlapjai kaphatók: Budapestben és a vidéken minden hirlapelárusitónál.
ÉRVÉNYES 10 SZÓIG.
ÁRA 20 FILLÉR.

Olcson levelezhet mindenki, aki
A Nap: A HIR apróhirdetési lev. lapját megveszi.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben.

Házasadhat mindenki, aki
A Nap: A HIR apróhirdetési lev. lapja után hirdeti.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben.

Állást kaphat mindenki, aki
A Nap: A HIR apróhirdetési lev. lapja után hirdeti.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben.

Betöltendő állást hirdethet a legsikeresebben
A Nap: A HIR apróhirdetési lev. lapja után.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben.

Oktatást nyerhet mindenki, aki
A Nap: A HIR apróhirdetési lev. lapja után hirdeti.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben.

Butor legolcsóbb közvetítője
A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben.

Adás-vétel legolcsóbb közvetítője
A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben.

Lakás legolcsóbb közvetítője
A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben.

Pénzkölcsön legolcsóbb közvetítője
A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben.

Gyümölcs legolcsóbb közvetítője
A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben.

Üzlet legolcsóbb közvetítője
A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben.

Ingatlan legolcsóbb közvetítője
A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben.

Házasság
házaságokat utándíjazás mellett közvetít. Papp, Tökölly-ut 18. Válaszbélyeg. 10780

Állást keresők
A t. c. gazdaközönség és iparvállalkozók figyelmébe ajánlom 1284 óta fennálló gazdasági és iparszervezőket elhelyező irodámat. Gazdatisztok, gépészek, kovácsok, molnárok, szesz-főzők, kertészek, kezesek és felalósággal, ténnyeknek díjmentesen elhelyeztetek. Krakauer Armin, VI. Nagymező-utca 25. szám. Telefon 84-76. 10.003

Ispani vagy ehhez hasonló állást keres bármikor belépésre, földművesiskolát végzett, 37 éves, ref. vallású, nős, kis-családú egyén, 10 évi gyakorlattal, jelenleg egy 800 holdas gazdaságban 7 év óta mint önálló ispan működött és most állását a bérlet letelte miatt változtatja. Cim: Sipos Sándor ispan, Gábare, u. p. Füged, Tolnamegye. 61791

Betöltendő állások
Mindenes leány jó bizonyítvánnyal, aki főzni is tud, azonnal felvételt kíván. Cim: Ceisler Damjanich-utca 44 földszint 2.

Szállodai személyzet összes betöltendő állások olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám ingyen. Budapest, Nap-utca 13.

Ujságkihordáshoz kisegítő azonnal felvételt. Szakács, II., Fő-u. 6. 12349

Állástkeresőknek ingyen küldeték az összes állásokat tartalmazó Országos Pályázati Közlöny mutatvány-száma. Budapest, Nap-utca 13. szám.

Főgépészi állás jön üresedésbe 1908 január 1-én. Szerszámok és gazdasági gépek és motor kezelésében gyakorlott géplakatosok ajánlataikat bizonyítványmásokkal a gyapolyi gazdaság intézőségéhez küldjék be. Posta: Biharfelegyháza. 31767

Erdőüzemnél hivatalnok, raktárnoki, manipulánsi, felügyelői, expeditori, gépészi és fűtői állások mind közölve vannak az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám ingyen. Budapest, Nap-utca 13.

Tanuló fu fűszer-üzletben ellátással felvételt. Kaufman V., Váci-ut 2. 5109

Kertész keresek januári belépésre. Fizetése 8 q rozs, 4 q buza, 1 q füzelék, 25 kg. só, 2 öl tuzifa, 250 kor. pénz, 1800 négyzetöl talaszföld, egy tehéntartás, lakás. Kik szülői kezelést értik, előnyben részesülnek. Ajánlatokat bizonyítványmásokkal, melyek vissza nem küldetnek, beküldeni kér Moskovicz Mór, Nagylőnya, Beregm. 31914

Lapkihordók férfiak vagy nők, heti öt napokra állandóan, fix fizetéssel felvételt. Rikárd-utca 13. C udvar, 28. számú bolti helyiség. 21003

Oktatás
Cimbalom-tanítónő tanít kitaláló módszer szerint kottából vagy cigányosan, mérsékelt áron, ugy saját lakásán, mint házon kívül. Három hónap alatt biztos eredmény. VII., Ovoda-utca 19., III. em. 82. 668

Polgári iskolai, reáliskolai, gimnáziumi, kereskedelmi egyéves önkéntességre képesítő vizsgára, mindenféle pótló- és javítóvizsgára a legközelebbi idő alatt legjobb sikerrel előkészít. "Tanár" Budapest, Thököly-ut 8. szám, I. em. 3. 354

Stenografia! Díjtalan gépíráskutatás az összes írógéprendszeren. Díjtalan és biztos állásfelvétel. Minden hónapban új gyorsírási és gépírási tanfolyamok nyílnak az okleveles gyorsíró-tanároktól vezetett Stenografia Országos Gábolberger magyar, német gyorsíró- és gépíróiskolában. Levelező- és vitairási tanfolyamok, kereskedelmi szaktanfolyamok, az intézett végzett növendékek egész éven át díjtalan gyakorló órákban részesülnek. Copying office. Kérjen tájékoztatást. Tanítás reggel 7 óráig este 9-ig. Az intézett helyiségek Váci-körút 33. sz. alatt vannak. Azelőtt Kazinczy-utca 8.

Gimnáziumi, reál, kereskedelmi, polgári, egyes önkéntességi, bármely érettségi vizsga letervésehez igényelt tanfolyamok legjobb módszere szerint tanít és tanított kitaláló filológus és matematikus. Egyenkénti oktatás. Tanfolyamok csak korlátozott számban vétetnek föl. A biamulatus eredményeket igazoló okiratok e lakásban megtekinthetők. Golteln Henrik, Budapest, VII., Damjanich-utca 39., II. emelet 10.

Magánvizsgára előkészítetnek polgári iskolai, gimnáziumi és kereskedelmi iskolai tanulók, továbbá felnőttek, kik tanulmányukat félbeszakították, szaktanárok felügyelete alatt. Díjazás csak siker esetén. Dohány-utca 81. II. 2.

Parlamenti gyorsírók által vezetett magyar, német gyorsíró-iskola. Díjtalan gépíráskutatás. Magyar-német fogalmazás. Kereskedelmi akadémián rendes tanárok által oktatott szaktanfolyamok. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovics Iván 1863. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gábolberger Szakiskola, ezeltűt Győr-utca 4., (most kizárólag Liszt Ferenc-ter 10.) Cimre vigyázzunk! A szakiskola írógéprendszertől s más utazástól független. Telefon 64-68. Nyitva seopt. 1-61 július 1-ig.

Butor
Háló és ebédlő garnitúrák, csillárok, réz-ágyak, szőnyegdívanók, irodai berendezések, pénzszekrényeket, olcsón eladók. Beraktározási Vállalat Budapest, Gerbőczy-utca 2. Földszint. 11. szám.

Ujrendszerű BUTORHITEL. Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók készpénzért v. banknál törlesztendő részletekkel.
BALÁZS és TÁRSA butorraktárában Budapest VI., Révay-utca 3. szám. Váci-körút mellett.

A vásárolt butorok értékét egy bank fizeti nekünk ki, a vevő tehát a banknak maradványa, miáltal a butort mindenkinek készpénz-árban számíthatjuk.
A bankkölcsönt sem részlegzés sem egyéb költség nem terheli.

Butorok háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, irodaberendezések, réz- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök, borganitúrák eladása és vétele

WECHSLER KÁROLYNÉ VII., KIRÁLY-UTCA 23., I. e (Kazinczy-utca sarok)

30% megtakarítás régi butorszalon-ban Bpest, Ferenccs-ter 3. sz. felelelet.
Vétel és eladás: polgári, uraszobai lakberendezések, uriszobák, paliszander- és mahagoni butorok, keleti szőnyegek, csillárok stb. Telefon 82-13.

Adás-vétel
Használt kőkusz lábörő 1 és fél méter hosszú, potom árért kapható. Erichné, Király-utca 28. 14058

Huszezer szép gyökerezű, fajliszta oltványomat, csemege- és borfajokban, 50 frtért adom ez-ért. Tessék mintát kérni vagy felkeresni. Deák Imre, Biharúdszeg. 2340

Zongorát ócskát vagy pianót sürgősen keresek megvételre. Üllői-ut 24., ajtó 2. 422

Akinek üzlete vagy bármilyen ingó, vagy ingatlan van eladó vagy bérletet szeretne, forduljon bizalommal az Általános Hitel-szerző Vállalat, törvényszé-keleg bejegyzett cég. Dohány-utca 90. szám. 413

Alkalmi birtokvétel. 375 kat. hold urbirtok telje felszereléssel, 200 holdnyi öszi vetéssel, nagyon kedvező fizetési feltételek mellett örök áron eladó. A birtoknál 230 ezer korona az ára. Az eladó csak oly komoly vevőnek ad felvilágosítást, akik 50-80 ezer korona készpénzzel rendelkeznek. Cim a kiadóhivatalban. Ugyanőkök kizárva. 702

Pongyolák Barcsemből... K 6
Flanélből... 7
Szövetekből... 8
Delaiből... 9
Magyar Bluzipar Vállalat Bpest, IX., Üllői-ut 15.

Veszünk, eladunk mindenemli cikket, tárgyat. Bizományi eladásra elfogadjuk bármilyen, melyre előteget adunk. Levelezőlapra jövünk. Nagel és Neubauer, Rózsa-utca 20. 417

Lakás
Külön bejárati elegánsan berendezett szobák azonnal olcsón kaphatók. Főherceg Sándor-utca 30/a. Magyar Otthon elsőrangú penzió. Szigoruan családi otthon.

Szép nagy utcai szoba, csinosan burorozva, egy-két urnak 22 forintért havonta azonnal kiadó. Szövetség-utca 43. I. em. 12.

Pénz
Személyhitel magánpénzt, kezes nélkül is, 24 óra alatt megszerzek 1-2-3 havi lejáratú. Bankkölcsönt 3 nap alatt, havi vagy negyedévi törlesztéssel, részvénytaságtól, nem szövetkeztől. Márton, Rottenbiller-utca 12., I. 14. szám. Telefonszám 84-68. Betáblázásokat házra, földre, telekre, II., III. helyre is két nap alatt elintézek olcsó kamatra. 40.005

Kölcsönök havi vagy negyedévi törlesztésre olyólyítottak a PANONIA takaré- és hitelszövetkezetnél Bpest, Dorottya-utca 7. 21506.

Pénzkölcsönt 300 koronáig, kereskedőknek, iparosoknak, üzleteselemek, segédeknek, minden szakmából, gyári alkalmazottaknak, vidékre is. Singer, Rákóczi-ut 55. Válaszbélyeg. 88018

Pénzkölcsönt rövid lejáratra. Törlesztéses és jelzálogkölcsönt, II. és III. helyre is, valamint tisztviselőknek fizetési előlegeket ugy helyben, mint a vidéken, saját információra aznap folyósítotok. Bank- és váltóbil-rományi ház, Farkas, VII., Wesselyényi-utca 17. Válaszbélyeg. Telefon.

Pénzkölcsönt kezes nélkül is ha hatnak bármilyen állásuk Marton, Rákóczi-ut 65. Válaszbélyeg. Telefon-szám 61-75.

Készpénzkölcsönt kaphatnak hitelképes egyé- nek heti egy korona törlesztésre, tiszteességes kamat mellett, rövid idő alatt, esetleg kezes nélkül is, ha kezesre volna szükség, azt is szerzünk. Általános Hitel-szerző Vállalat, törvényszé-keleg bejegyzett cég. Dohány-utca 90. 18144

Különféle
Finom házikoszt kapható. Verseny-utca 14. fsz. 3. 243

Emléknek, ajándéknak kiválóan alkalmas egy életnagyságu, nagyított fénykép, bármely fénykép után művésziessen készítek. A hű másolatért felelősséget vállalok. A kép 68 cm. magas, 88 cm. széles. Darabja 3 forint. Szines olajban 6 forint. Vidéki megrendelést pontosan eszközölök. Budapest, VI., Prófeta-utca 5. szám. Grosz József.

Értesítés! Van szerencsém tisztelt ve- vőimet értesíteni, hogy min- denféle redöny készítését el- vállalom, szavatosság mellett, ugyszintén javításokat is esz- közlök. Muzsik Márton, Rökk Szilárd-utca 8., József-körút 9. szám. 30102

FIDIBUSZ
1905-1906. évi teljes év- folyama diszkötésben tekin- tettel arra, hogy az 1907. évfolyama már 1908. jan. 1-én szintén diszkötésben megjelenik, 1908. jan. 1-ig

3 korona mérsékelt árért kapható. Megrendelhető a FIDIBUSZ kiadóhivatalában Budapest VIII., Rökk Szilárd-utca 9., továbbá minden könyv- és papírkereskedésben, vala- mint az összes hirlapelár- sitóknál ugy Budapestben mint vidéken.

KISS JÓZSEF ÖSSZES KÖLTEMÉNYEI 13. ezer. Ára díszes egész vászonkötésben 3 korona. Kapható minden könyvkereske- désben, valamint a kiadónál: Singer és Wolfner könyv- kereskedésben, Budapest, VI., Andrássy-ut 10. szám.

30 korona finom szövettel dívatos férfiöltöny vagy felöltő mérték után remek szabásban, finom gyapju- szövettelből.
FRIED ARMIN szabomesternél Budapest, Váci-körút 39/H. Videkre minták bérletre. Három öltöny rendelésnél éves vasuti jeggyel ellátott szabaszom költségemen odautazik.

18 forinttól mérték után készítek a legole- gansabb férfiöltönyt, töl- kábót, felöltőt francia-, angol- és hazai szövetelekből. 28 forinttól szalon, Ferenc József, frakk és szak- kötöttönyt a legfinomabb krep- vagy himalaja-szövetekből. Budapesti évi lakóknak kedvez- ményes évi részletekre is. Négy öltöny készítés rendelésnél szabaszomkat nagy mintagyűj- teményvel vidékre is küldjük.
GROSSMANN B. és TÁRSA Budapest, Nagydíófa-utca 3.

Szárás, törekeny és molyos haj legbiztosab gyógyszer a „Moelle de Boeuf” marhavélt china-pomádé. Hajnövesztő hatása biamulatos. Egy tégely ára K 1.20
Póráktár: MAJTHÉNYI BÉLA drogulistánál Budapest, IX., Vámház-körút 15.

Hajhullás és Tanno-chinin hajszesz Nemesek megakadályozza a haj kihullását, de jelentékenyen előmozdítja a haj növést is. Egy üveg ára 1 kor. 20 fillér, 2 és 4 korona.
Póráktár: MAJTHÉNYI BÉLA drogulistánál Budapest, IX., Vámház-körút 15.

A legdurvább kéz is báronysimává lesz a Majthényi-féle Lanolin-crème használatá után. Egy tubus ára 50 fill. Egy tégely ára 1 kor.
Póráktár: MAJTHÉNYI BÉLA drogulistánál Budapest, IX., Vámház-körút 15.

MAJTHÉNYI-féle folyékony aranyozó (arany, ezüst, vörösréz, alu- minium és antique színben). Képkereket, gipszfigurák és lámpák apróbb niptárgyak házi aranyozására.
1 üveg ára ecsettel 70 fill. 3 " " " 2 kor.
Póráktár: MAJTHÉNYI BÉLA drogulistánál Budapest, IX., Vámház-körút 15.

Cigarettafázók!
Olcsó és jó 100 db kitaláló egyptomi cigá- retta hüvely 13 és 16 fillér, 100 db parafavál 24 fillér. 100 db Royal a jelenkor legjobb hüvely 15 krajár. Videkre 6 csomag rendelésnél (60 doboz) utavet mellett tér- mentve.

BRUCK Papírüzlet és nyomda Budapest, VI., Nagymező-utca 6. sz. TELEFON 63-47.

35 korona egy dívatos férfiöltöny vagy felöltő mérték után remek szabásban, finom gyapju- szövetelekből.
FRIED ARMIN szabomesternél Budapest, Váci-körút 39/H. Videkre minták bérletre. Három öltöny rendelésnél éves vasuti jeggyel ellátott szabaszom költségemen odautazik.

18 forinttól mérték után készítek a legole- gansabb férfiöltönyt, töl- kábót, felöltőt francia-, angol- és hazai szövetelekből. 28 forinttól szalon, Ferenc József, frakk és szak- kötöttönyt a legfinomabb krep- vagy himalaja-szövetekből. Budapesti évi lakóknak kedvez- ményes évi részletekre is. Négy öltöny készítés rendelésnél szabaszomkat nagy mintagyű- teményvel vidékre is küldjük.
GROSSMANN B. és TÁRSA Budapest, Nagydíófa-utca 3.

Szárás, törekeny és molyos haj legbiztosab gyógyszer a „Moelle de Boeuf” marhavélt china-pomádé. Hajnövesztő hatása biamulatos. Egy tégely ára K 1.20
Póráktár: MAJTHÉNYI BÉLA drogulistánál Budapest, IX., Vámház-körút 15.

Hajhullás és Tanno-chinin hajszesz Nemesek megakadályozza a haj kihullását, de jelentékenyen előmozdítja a haj növést is. Egy üveg ára 1 kor. 20 fillér, 2 és 4 korona.
Póráktár: MAJTHÉNYI BÉLA drogulistánál Budapest, IX., Vámház-körút 15.

A legdurvább kéz is báronysimává lesz a Majthényi-féle Lanolin-crème használatá után. Egy tubus ára 50 fill. Egy tégely ára 1 kor.
Póráktár: MAJTHÉNYI BÉLA drogulistánál Budapest, IX., Vámház-körút 15.

